

Urmánczy Nándorné Szakácskönyve az úri világ izlése.

A könyv ára 3 korona 60 fill.
A szerző könyvének tiszta
jövedelmét a háború árvái
felségítésére fordítja.

Eltér az eddigi sablonos rendszertől.
A mai viszonyokhoz alkalmazkodik.
Közel 500 eredeti ételreceptjét a
szerző maga próbálta ki és a ki
utána csinálja biztosra mehet.
Főszempontja: takarékoság, izle-
tesség, egészség.
Kiállítása művészi: címfődelét Glatter
Gyula festőművész rajzolta.

Franklin-Társulat kiadása.

Megrendelhető:

LAMPEL R. könyvkereskedése
(Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál
Budapest, VI., Andrásy út 21.

DIPLOMÁCIAI OKMÁNYOK

Bevezette és összefüggésük szerint feldolgozta

Dr. NÉMET ALFRÉD
miniszterelnökségi miniszteri titkár.

Az osztrák-magyar vöröskönyv, a
német fehérekönyv, az angol ké-
könyv, a francia sárgakönyv, az
oroszlán narancssárgakönyv, a belga
szürkekönyv és a szerb kékkönyv
hivatalos okiratai.

E munkának nagy érdekessége abban van, hogy a
háború küszöbén lefolyt diplomáciai akciók okmányait
összefüggésük szerint csoportosítja és magyarázza,
ami által mindenki világos képet nyer a világháború
okairól és előzményeiről. E mű teljes anyagát adja
az összes hatalmak diplomáciai aktagyűjteményeinek,
melyek egész terjedelmükben még magyarul meg nem
jelentek. Különös aktualitást nyer az elkövetkezendő
békétárgyalások idején, mert a tárgyalások egyik
kiindulópontjává az okmányok fognak szerepelni.
Terjedelme 640 oldal. A Franklin-Társulat kiadása.

Ára 8 korona.

Minden könyvkereskedésben kapható.

Magyar Könyvtár

Szerkeszti
RADÓ ANTAL

ÚJ SOROZAT.

A halál.

Dr. Nothnagel Hermann orvostanár klasszikus
becsü előadása. Fordította Schöpflin Aladár.
(799. szám.) Ára 30 fillér.

Az orosz hadsereg züllése az orosz-japán háborúban.

Vereszájev orosz katonáorvos emlékirataiból.
Ford. Ruttkay György. (796–798. sz.) Ára 90 fill.

A Világháború Naplója.

Hatodik füzet. A háború 1915. évi március—
áprilisi eseményein kívül Molnár Ferenc, Lázár
Miklós, Franyó Zoltán cikkeiket tartalmazza.
(781–782. szám.) Ára 60 fillér.

A 800-ik szám.

A nyolczadik jubiláris ünnepi füzet Gyulai Pál
néhány legszebb *Bírálatát* adja, megannyi gyön-
gyét a magyar kritikai irodalomnak. Ára 30 fill.

Mindenütt kapható!

LAMPEL R. könyvkereskedése
(Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál, Budapest,
VI. ker., Andrásy-út 21. sz. és minden
hazai könyvkereskedésben megrendelhető:

SHAW BERNARD
CASHEL BYRON
MESTERSÉGE

Fordította
BENEDEK MARCELL
Ára 4 korona

SUDERMANN
ÉNEKEK ÉNEKE

Regény két kötetben
Fordította
SEBESTYÉN KÁROLYNÉ
Ára 8 korona

LAMPEL R. könyvkereskedése
(Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál, Budapest,
VI. ker., Andrásy-út 21. sz. és minden
hazai könyvkereskedésben megrendelhető:

LAGERLÖF ZELMA
GÖSTA BERLING

Regény két kötetben
Fordította
BENEDEK MARCELL
Ára 8 korona

LAGERLÖF ZELMA
AZ ANTIKRISZTUS
CSODÁI

Regény két kötetben
Fordította POGÁNY KÁZMÉR
Ára 6 korona

49. SZ. 1915. (62. ÉVFOLYAM.)

SZERKESZTŐ
HOITSY PÁL.

BUDAPEST, DECEMBER 5.

Szerkesztési iroda: IV. Vármegye-utca 11.
Kiadóhivatal: IV. Egyetem-utca 4.

Egyes szám
ára 40 fillér.

Előfizetési
feltételek:

Egészévre — — 30 korona.
Félévre — — — 10 korona.
Negyedévre — — 5 korona.

A «Világháború»-val
negyedévenként 1 koronával
több.

Külföldi előfizetéseket a postailag meg-
határozott viteldij is esztolandó.

A TÁMADÁS PILLANATÁBAN.

AZ ÉSZAKI HARCOZTÉRRŐL. — Holloszerer önkéntes fővelő.

NOÉMI FIA.

REGÉNY. IRTA LACZKÓ GÉZA.

(Folytatás.)

Ma Szolnokon énekelte, őrvült luciferi göresöt csinálva magából, Ravelnaky Pál:

— Meg-ün-tamot-tamá-sodik-helyet,
Az-egyhangu-szabá-lyosé-letet...

Holnap már Győrben utánozta a kis Dini a direktor édeskés, nyulogó zenéjü szavalását, amely-Érőtszül-üj-Vilá-gotád... Majd Sopronban küzködött Arabella fájdalommal visszaemlékezése a szép mult feltalakov emlékeivel... Aztán szabad délelőttjük pogácsás kirándulása a Zobor csúcsáról bámult le Nyitra kopasz hegyét koronázó várra, Vazul mohos tornyára s a Páruete szennyes, rendetlen régi ghettojára... Nyiregyháza homokján gördült utóbb a könnyü szekér Dinivel lakásadjuk szölleje felé...

Közben a csoport-képek sarkai bekonyultak, a ládák festése eső, dobálás alatt kopott, esereppé zúzódva került elő a jelmezek gyűrött réteséből lámpa-golyó, üveg, tógát, trikót esnyán megviselt a polgárháboru, Coriolanus rekedt unalommal eszergette a vize apadt klasszikus patak árját, öt darab ággal közeledett a birnami erdő Dunsinához s a szinfalet mögött vad ütközetet csattogtatott az ügyelő két szál karddal, az első jelenésben szerezene Othello halvány mulattá izzadt az ötödik felvonásra, a nemes Antonius egy próbára makogta el az örökös darálásban végkép elfelejtett szerepét, ezen a magas szinpadon kilátszottak a hátsó függönyt tartó kötelezőmök, azon a kicsin úgy rogyant ráncba alul a kortina, mint tábornok bokáján a nadrág, lehangelő összehasonlítást tehettek fél Magyarország százelelékép komisz borju-pörköltje között, tót, német és magyar kultúr-közöny között, míg végre Nyiregyháza a köztársaság nemes hajója zátonyra jutott: félgázszival két hónapi szünet!

A Lányi-család a sugókkal Tokajra vonult egy becsületes mézáros két földes szobájába s míg az özvegy a piacon emelgette tenyerében bizalmatlanul a hátha kolerás dinnyéket, Arabella és a fia a hátul kerítetlen udvar meredeken lefutó pusztá partja felett ülve nézegették a mélyen alattuk sárgálló Tisza-könyök vizén elúszó tót tutajokat...

XIV.

A tokaji tejivó, slafrokban járó, hosszan alvó unalmas nyugalomban eszmélt rá először Arabella, hogy a végsőkig feszített húr csak azért nem szakadt szét, mert petyhüdté ereszkedett. Ha elfeküdt a fűben vagy a tornác kemény szalmaágyán, a melynek a mézároslegény álma alatt való recsenése behallzott hozzá a kis szobába emlékezőtől terhes éjjelen, a hajszás szezon ki nem nyújtozható minden fáradtsága felzsongott sajtó derekában, testétől elváltanak bizsergő lába ólmos zsiabdásában, a rég nem szivott tiszta levegőtől mámoros fejében. Álarc alá nem kényszerülő vére-lüktetése családásról, még korai társaláságról panasztól zúgó fülében; komoly vad sötét szárnyát suhogtatta meg aggodása az egyetlen szent kötelesegeről meg-megfeledkezett anya fölött; a művészet meredekjéről a rutin széttaposott országútjára leereszkedett egy-egy alakítása döbbenette meg visszaemlékező önérzetét. De vágy, szemrehányás, késő ijedség, mind olyan halvány volt, erőtelen, mintha nem is az élet lenne, a miben most imbolyog, csak valami fénytörést tükröz mélyen homályló kopottas képe. S hiába próbálta meg fényt gyújtani a fakult színeken, a hideg fogalomra árvult érzés nem lobbant föl soha, legfeljebb lágy sziporkázásig hevült. Zaklatott fejében azonban éberem nyüzsgött a gondolat. Eleinte összevissza tódult belé a mult minden nagy mozzanata, jelentéktelen aprósága, egymást keresztelve, szakítva, megzavarva, aztán egy delután a rét virágai közt dalolva szaladgáló leánykák mellett szénagyújtó aszo-

nyok görnyedését látta, a kik nagy lepedőbbe pupozva hátukra az összegereblyélt illatos kincset, gondolkodó meghajolásban lépegettek lassan a falu felé s nem tudott megszabadulni a képtől. Eljött-e hát az ő számára is a tarka mezőben andalgást fölvaltó betakarítás komoly ideje? Eszébe jutottak a napok, mikor édes anyja kitudja milyen vágyakat, tervet herasztva vissza magába félrehajolt az ő életének fészlő bimbója elől... s lassan, észrevétlen rend esült a zagván tolongó emlékek közé, útmutatásul a jövő körvonalait rajzolgató ábrándozásnak.

A fáradtság már nem fáj s a multjában való aggodalmas keresgélés, a jövőt faggató ideges gyávaóság borja szétfoszott a falusi élet sze-gényes, de nyugodt bája elől. A tutajokról föl-álmétkodó óriás gomba tótoknak kendőjével integetett, a folsőséges ember s gyerek kevert mosolyával nézegette a libatömést, ebéd után apró darabkáira metélte a moslékba szánt dinnyehajákat, ablakába cserepes virágot szerzett ő is és szorgalmasan öntözgette a reggeli sűrű tejszínes kávé mellé adott korsó vízzel, egyszer megtekintette a fejést is és csodálkozott, hogy a tehénnek nem fáj az a mérték-telen nyomogatás, ránczígálás, meghallgatta a mézáros előadását a különböző tehenek husok-ról, megtanulta, hogy az a fekete, rágós, különös illatu városi marhahas nem egyéb, mint öreg bika, elmélázott a hazatérő gulya mögött túl-kölkö melódian, ismeretségi körébe léptek a filloxéra s a «fenerosszpora», a melyeknek pusztításiai éppen ebben az évben emelkedtek hihet-elen méretűekké, saját szemével sajnálta meg a furmint, balafant, gohér gerezdek senyvedését a Nagyhegy zöldje ragyás oldalán, esibét dajkált és macskát simogatott.

Dini egy kis elszabadult foxi szeszélyével nyargalt a tyukok közé, olálkodott a napi élet minden nevezetesebb mozzanatánál: fejéknél, etetésnél, borjubontásnál, kukucskált ki a kerítés lyukán a félelmetesen poroszalkó tehénekre, dugta be orrát a pinczegádon, barátkozott a mogorva komondorral, de az udvaron túl sosem merészkedett.

Lányiné s a sugó felesége főztek, elmosogattak, ételekről beszélgettek s a delutáni álmot többre becsülték a falu minden poros, trágyaillatu esodájánál. A kövér sugó kabátjára szélesen kihajított hálingben magános expedi-cziókra indult kora reggel, gombával, egy-egy üveg borral, gyökeres növényekkel, gyufa-skatulyába zárt bogárral tért meg ebédidőre, rejtélyes helyeken áztatta magát féldélelőtt a Tiszában s pirítottta hasát a nappal, mert az igen egészséges és étvágyat csinál. Leveli békát fogott időjósna, létráját öt napig faragta s esténként, vándorló kis rípacs korából nagyszerű történeteket röhögött alig érthetővé föl-fölizzó esibukja mögül a tornác homályában. Mászor nem is esett színházról szó soha köztük.

A Kata volt akkor ott a sugó, de olyan kicsi volt a társulat, hogy neki is ki köllött mászni a lyukból egy-egy... hahaha!... alakítá-sra, addig más bűjt a helyibe. Jövök mint Ádám az eskimó-szinben s éppen akarom mondani: «E korszak, e torzkép volna-e nagy-ságomnak bitor örököse», mikor meglátom a Katát... te!... majd megpukadtam... négy-kézlab mászott, kibontott haja előreesapva lógott a földre, úgy lóbálta magát, mint egy medve és röhögött a hülye... nem tudta, hogy az eskimó állat vagy ember... ráborultam a Jancsira s úgy vakkantgattam... a nevetéstől majd megfulladva: «Lucifer, megőrülök, el innen, el!» Jancsinak könnyű volt, ő egy ördögi hahotával kivágta magát.

Aztán jöttek a többé-kevésbé régi színész-adomák a nagy Felekiről, a kinek a mikor nevét kiabálta a karzat, a közönség fele kiment, a «Bennem is Árpád vére buzogó hősi sorról, a mely a sváb kolléga szájában «Penem is Árpád

poszoga-gá ferdült, a látésóról, a melynek Laura szerint nincs jó akusztikája, az igazgató lányáról és kamasz szerelméről, a kik egy szobába zárva reménytelen szerelmüket, a kulcsot kihajítják az ablakon s halálra készülön veszik be a tréfás patikus mérég gyanánt el-adott rebarbaráját, színészpárbaíró, a melyben az egyik fél elesik az üres pisztoly pukkanásá-tól, alkörmöst önt végig mellén a markában szorongatott kis üvegből s éjjel mint az áldozat szelleme huhog fehér lepedősen a gyilkos ágya előtt, szórakozottakról, a kik előadás derekán levették a lemaszkirozák magukat, az ökor-ról, a mely mint Hamlet apjának szelleme dugja fejét a tágas istállóba ácsolt szinpad kuisszái közé s a részegesről, a kinek hiába adja fel a sugó háromszor is a «Honnan jössz?» kérdésre adandó «Keresztelőrül» választ, mindany-nyszor egyet legyintve szól partnerére: «Kezdd előrül!»

Az egyik ezt tudta, a másik azt; nevetgélve, mesélve várták a tán sosem élvezett kilenczórái kéjes elálmosodást. Dini nagyanyja ölére hajta fejét figyelte s fűzte tovább elszenderedőn a bolondos meséket. Egy nagyobb hahotára ékte-len vonításban ébredt a tornác alján kint he-verő komondor; Dini, a kire egyszer fölágas-kodott, ijedve emlékezett a vállán nyugvó kör-mös mancsokra, a kis szája elé vörös nyelvet lógató dögleletes lehelletre, nyafogva sürgette meg az aludni menést s a mézároslegény sötét árnyéka tompa léptekkel közeledett az udvaron keresztül a hangos eljőzszakázás közben megürülő fekvőhelye felé.

XV.

— Ja, ha én ezt tudom, — hajtotta föl, a színház épületből az utczára lépve, vékony felöltője gallérját a hőszerelemes — nem adom kosztba téli kabátomat Makón!

Arabella szeme a próba sötétjétől még va-kulón pislogott a vékony hórégét fölött néma sűrűségben hulló fehér pilék közé.

— A helyett, hogy most az én hátamon men-ne be az Elefánt meleg éttermébe s gyors pincér-kezek húznák le rólam óvatosan, eddig már biztosan egy hagymatermesztő jámbor nazaré-us vállán fagylik hideg templomukban. — A tárczájából közben előkötör szines esodálóra fejsőválya tekintett. — Tessék, már kéthete lejárt. Halt! — kiáltott rá egy melletti el-haladó faczipós, báránybőr kucsmás paraszt-kölyökre — vidd e sorsjegyet apádnak... A sors jegye!

Arabella divatos, ujjatlan, szürszerű téli kabátját elől összekapva rejtette melegebe búcsúzásra harmadszor is hiába nyujtott kezét s úgy nevetett a papiros böngező szerb fuicska ámuló elesosozgása után.

— Megoldottam a nemzetiségi kérdést! Gyere, Arabella, az Elefántba egy pohár sörré!

— Nem lehet, Honti! A fiamnak kell egy irkát vennem még ebéd előtt, reggel, hogy el-ment, már csak egy tiszta lap volt a régi-ben.

— Addió tehát! Az ötödik pohárt az önfel-áldozó anyákra fogom üríteni!

Arabella behúzta arcát a hosszú, göndör-szörű prémgallér selymes simogatásába, át-vágott a téren, a gonddal kiválasztott irkát hóna alá egyengette, hogy össze ne gyűrődjék s éhesen, frissen, derülten ért haza a meleg szobába.

Az asztaltól két lépésnyire mosolyogva állt meg:

— Na, Dini! Nem köszönsz?

Az asztalnak hasalt fuicska összevissza tin-tás kis ökle egy pillanatra megállt a nagy kapa betük kusza során, tintafoltos orrát komolyan fölütötte:

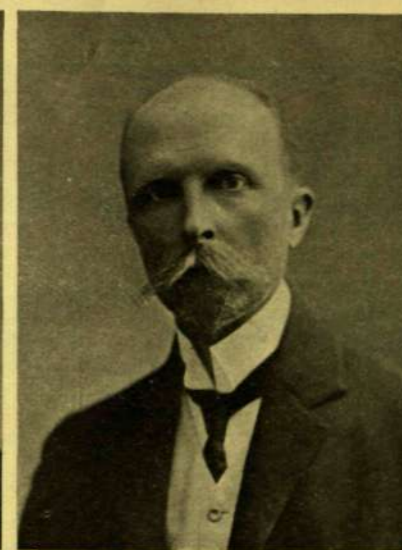
— Szerbusz! — s a következő perczben már kikandikáló nyelve hegyével is mintha segíteni akarta volna a rakoncátlan betük rendbe-

Karatson Lajos (honvédelem).

Bartóky József (földművelés).

Tóry Gusztáv (igazságügy).

Jeszenszky Sándor (elnökség).

szedését. Egy újabb pocza azonban megállította s hogy elterelje a saját figyelmét is róla, a tanító bácsitól elesett mozdulattal simogatva állát, szigoruan megkérdezte:

— Hoztál irkát?

— Igen! — felelt nyájas büszkeséggel az anyja.

— Akkor jó!

— Itt van, fiam! — tette elébe a fénylő, tiszta füzetet.

— Ez nem jó! — rázta meg fejét Dini. — Zöldnek muszáj lenni és nem diktandónak.

Az ajtóban megjelent Lányiné kék kötényes csipejére helyezett ököllet, a melyben egy nagy fakanál gözölgött illatosan:

— Na, már itthon vagy? A hus pedig még nem puha. Bűdös mézárosok!... Minek az a kabát? Elmégy? Mindjárt kész az ebéd!

Arabella hóna alá fogta a füzetet és indult:

— Rögtön itt leszek!

Egy negyed óra múlva már Dini előtt feküdt a kicserélt füzet, a melyet hiába vizsgálgatott zord szigorúsággal, semmi hibát nem talált rajta.

— Na, eriggy innen, Dini! Teritek! — jött Lányiné, egyszerre hozva abroszt, evőeszközt, tányért, poharakat.

— Ne gyűrűd, nagyi, az irkát! Úgy ló-kód! — pakolászott táskájába a fiú.

— Mutattad már, mit kaptál?

— Még nem! — nyomta meg Dini külön a két szót, mint a ki tudja, mit csinál. — Ebéd után akartam, de mert kikotyogtad, már most meg kell mutatni.

— Miféle beszéd ez, Dini, kikotyogta? — szólt rá az anyja enyhe szigorral.

— A Lukács Béla tanító úr mondta, hogyha az ember olyat mond, a mit még nem kell, akkor kikotyog.

A két nő félrehajtott fejfel mosolygott össze.

— Itt van! — adta elő Dini a széles sárga keretű kis lila lapot, a melyről meghatódva olvasta le Arabella: «Példás magaviselet és szorgalom jutalmául Lányi Dénes II-ik o. tanulóknak.»

Pap Elek (pénzügy).

Báró Kazy József (földművelés).

Ottlik Iván (földművelés).

Némethy Károly (belügy).

— Most már aggyal husz krajezárt, Arabella, mert jól tanulok.

— Minek?

— Szögre!

— Miféle szögre?

— A czipőm talpába akarom verni kívülről, mint a Haramzics Jóska, hogy ne kopjék.

Arabella ölébe kapta a csöpp férfit, a ki

Vértess Géza (Ő Felsége személye körül).

némi sértődéssel, de örömmel állta a csók-özönt.

Ebéd után föl s alá sétálva, a könyvet koron-ként összekapcsolt kézzel maga elé eresztve, a mennyezetre pislogva, ide-oda hajlogatva, meg-megállva magolta leckéjét a kis ember halálosan komoly büszkeséggel, hogy most már ő is tanult, mint az Arabella. Aztán az ablakhoz lépett, megnézte nagyanyjának a kis aszta-lon heverő zseboráját, hátára kanyarította táskáját, kezét csókolt az anyjának s egy másik

kézsókkal fölébresztette az özvegyet, a ki riadtan ült föl a diványon:

— Mi az?

— Megyek! — szólt a kis fiú és az ajtó felé haladt.

— Mit fogunk evvel a fiuval csinálni, ha el-megyünk Zomborból? — szólalt meg Arabella, a rég becsukódott ajtót nézve folyton.

— Mit csináljunk? Jön velünk Bajára! — ástott egy nagyot az özvegy.

— Hogy fogja ez kijárni a második elemit, igazán nem tudom!

— Tán kosztba akarod adni?

— Isten ments!... Csak valami állandó helyre tudnék kerülni!

— Mért nem mentél férjhez a Zólyomihoz vagy a kis kékszemű katonához?

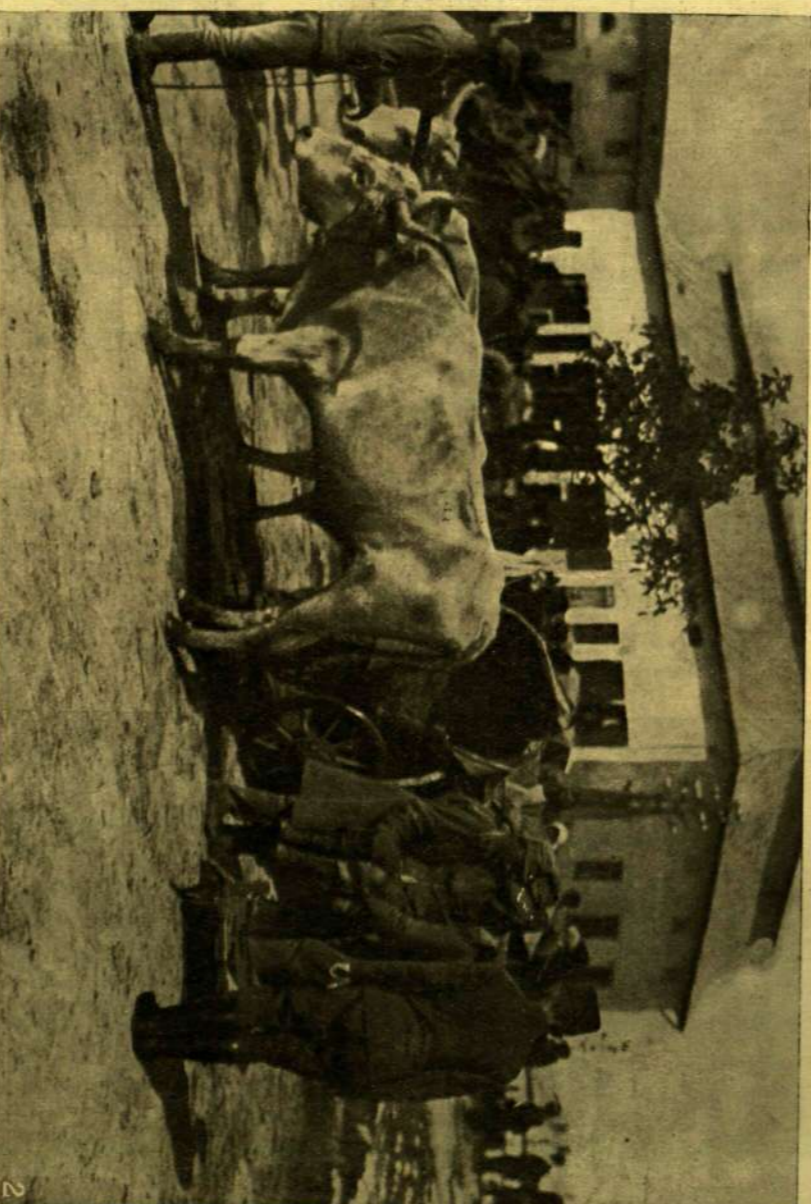
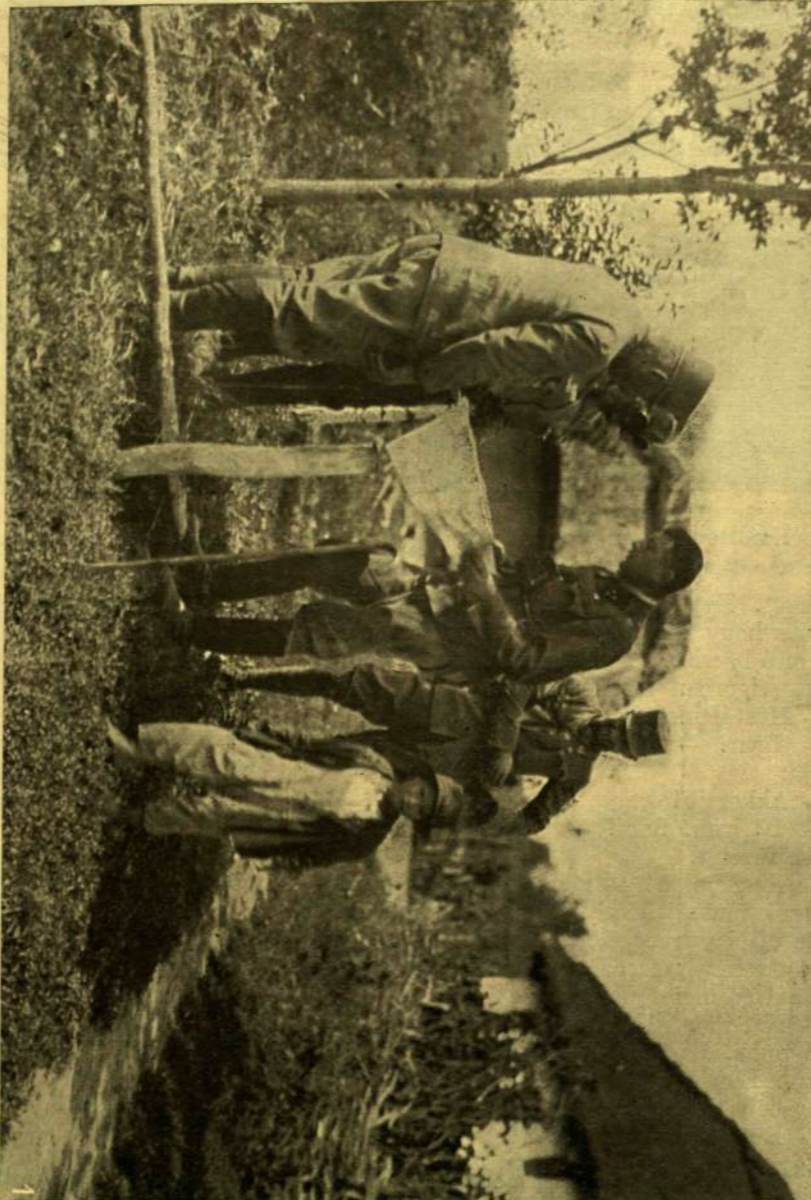
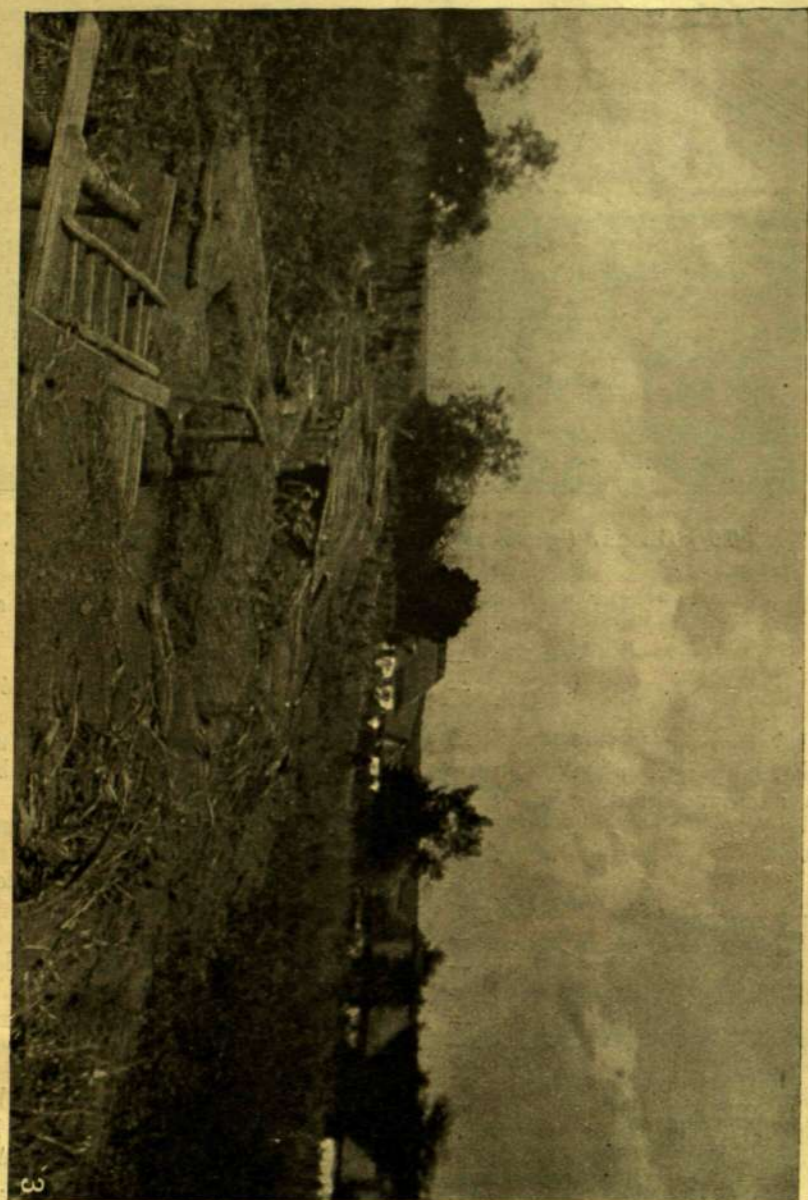
— Ugyan, mama, miket beszélsz!

— Azt, hogy ügyetlen vagy, szerény. Össze-húzd magadat. Én már lemondtam rólad, hogy reklámot tudj csinálni a tehetségednek. A hol vagy, ott szeretnek, jó kritikákat kapsz, telt házakat hoz a jutalomjátékok, de a pesti lapok azt se tudják, hogy a világon vagy! Elég szomorú, én mondom neked, anyád, a ki már sokat lát-tam ebben a rossz világban, most a reklám, az minden! Meg az összeköttetés. Az én időmben, az igaz, hogy eleinte nyomorgott a tehetség, de végül mégis csak odakerült az öt megillető helyre... Köll valamit vasalni?

— Igen, mama, a sárga sleppes ruhát.

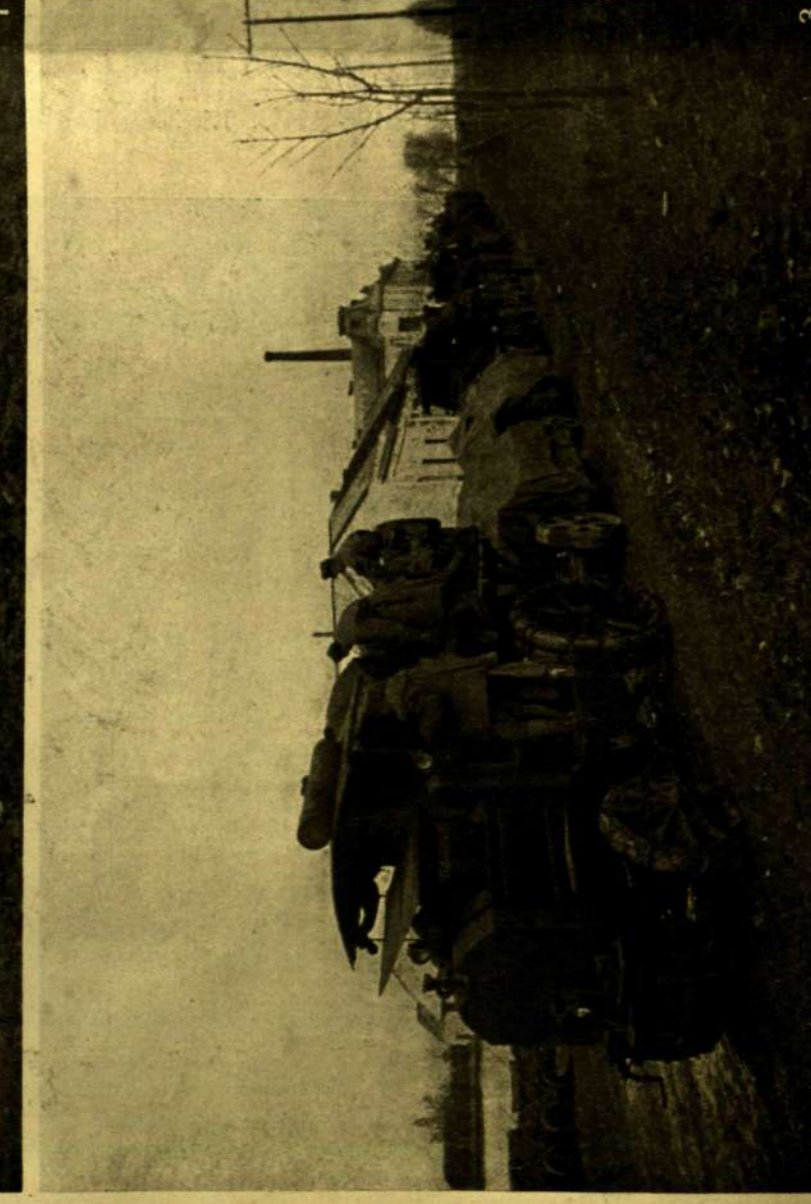
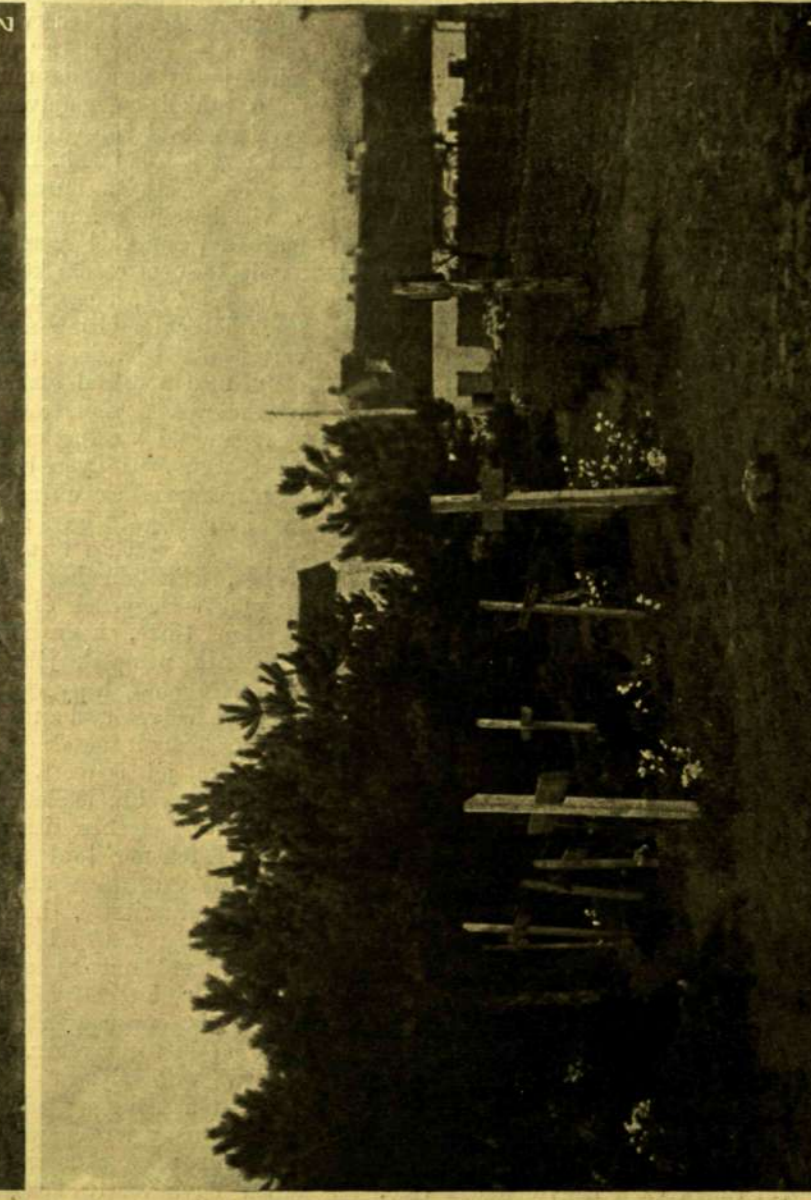
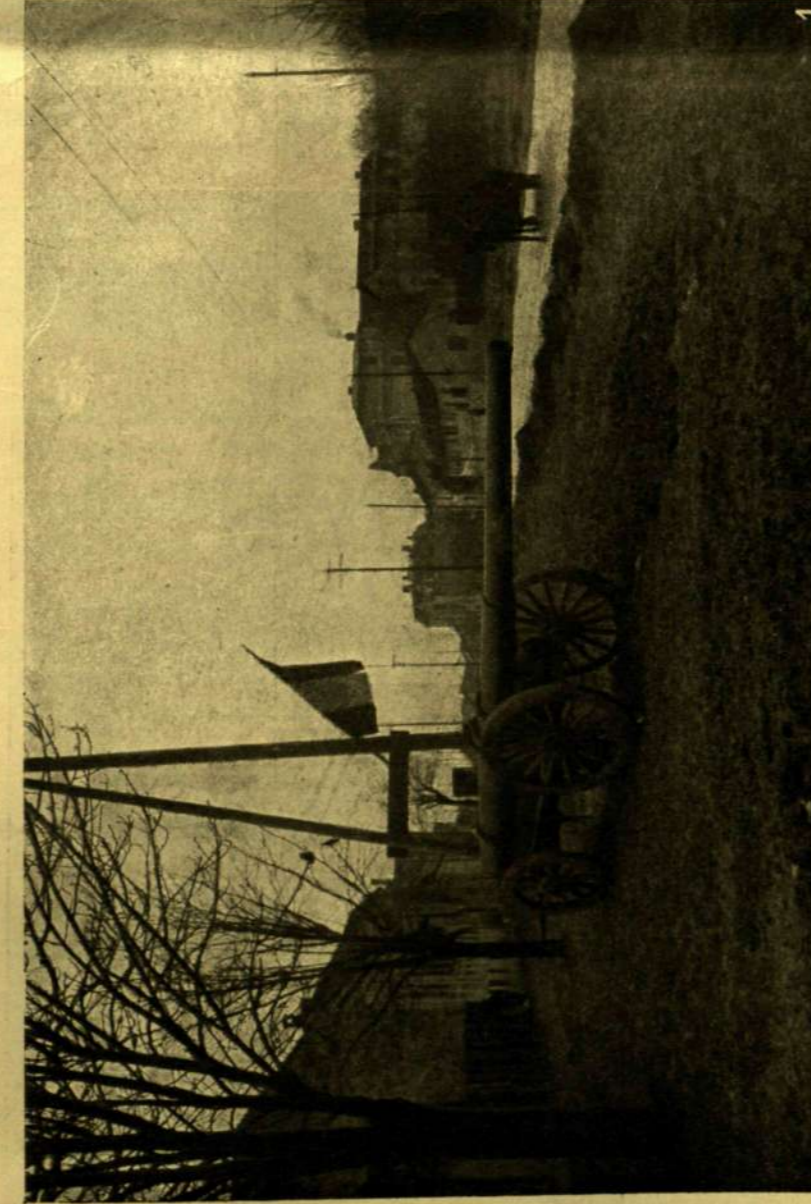
— A flitterest?... Bizony, hanyatlak a szí-nészség, a grófi úri társaság nincs már... akkor még hazafias pártolásban volt része a színész-meg... hajaj, az én időmben! Ez a sok szter-zszi meg házmasterlány, a ki négy év alatt szimművész önagysága lesz az akadémián, gaz-ember volt az is, a ki kitalálta, a zsidók eláraszt-tanak bennünket... a mióta az első zsidó, az a Mansberger Jakab direktor lett, azóta a többi direktor is... — szállt vissza Arabella felé foszlányosan Lányiné szava, a melynek önmaga-val vitakozó morgása a konyhából is behal-latszott.

(Folytatása következik.)

1. A hadtest- és hadosztályparancsnok tanácskozása a Strypánál. — 2. Sebsebtűlek szállítása. — 3. Strypa-menti állásunk. — 4. Egy tábori terepszékely. — 5. A hadtest- és hadosztályparancsnok tanácskozása a Strypánál. — 6. Sebsebtűlek szállítása. — 7. Strypa-menti állásunk. — 8. Egy tábori terepszékely. — 9. A hadtest- és hadosztályparancsnok tanácskozása a Strypánál. — 10. Sebsebtűlek szállítása. — 11. Strypa-menti állásunk. — 12. Egy tábori terepszékely.

AZ ÉSZAKI HARCZTÉRBŐL. — Balogh Radófi, a harcstéro kiküldetés munkatársának férfelvétele.

1. Francia ladjógyűj, melyet a szerbek Belgrádban hagytak. — 2. Bivaly train-fogatok a belgrádi kikötőben. — 3. Egy mozsár uton. — 4. Katonáink temetője Belgrád külterületén. — 5. A hadtest- és hadosztályparancsnok tanácskozása a Strypánál. — 6. Sebsebtűlek szállítása. — 7. Strypa-menti állásunk. — 8. Egy tábori terepszékely. — 9. A hadtest- és hadosztályparancsnok tanácskozása a Strypánál. — 10. Sebsebtűlek szállítása. — 11. Strypa-menti állásunk. — 12. Egy tábori terepszékely.

A SZERBIAI HARCZOKBÓL. — Balogh Radófi, a harcstéro kiküldetés munkatársának férfelvétele.

HÁBORÚS HULLÁMOK.

— A bluff. —

A bluff angol szó, a melynek teljes értékű magyar egyetlentje nincsen. A bluff: nagytmondással való ráijesztés vagy talán még inkább: elriasztás. A nemzetközi frazeológiába a poker játék vitte bele, a melyben — takart játék lévén — az ilyen, a partnert megriasztó bemondatások nagy a használatossága. A világháború előkelőbb terület nyitott meg a bluffnak. Beemelte a történelembe. Itt is: angol termék maradt.

Az első bluffot Lloyd George övezellenzárja produkálta mindjárt a nagy históriai tűzvész elején, a mikor ezt a híressé vált kijelentést tette.

— A háborút föltétlenül Anglia fogja megnyerni. Mert a diadal azé lesz, a kinek az utolsó milliárd a zsebében marad.

Ez a háború gazdasági természetének proklamálása volt, a bluff benne pedig az, hogy Anglia minden partnerénél gazdagabb egy milliárddal. A harcra ellene tehát reménytelen. Mert az angol milliárdok elfogyhatatlanok, illetve kifogyhatatlanok. Az ellenség egyetlen bőlesége, ha minél hamarabb megretírá.

Ez az első bluff korántsem volt a legnagyobb. Sőt az se kétségtelen, hogy mindjárt bluffnak mondatott-é, vagy csak később bizonyult annak. Nem lehetetlen, hogy az angol miniszter akkor maga is hitte, a mit mondott. Katonai erőnkben való családása ellenségeinknek nem lehetett akkora, mint családásuk gazdasági erőnk nagyságában. Anglia sok mindenre el lehetett készülve, de arra bizonyára nem, hogy hamarabb elér a zsákja fenekére, mint Németország. Az angolok nem naivak, de a ki magáról azt hiszi, hogy a legtöbb tud a világon, ettől a szent meggyőződésétől még lehet tudatlanabb annál, a ki nem hirdeti ilyen elismerő véleményét magáról.

A második és műfajilag már kétségtelen hitelességű bluff a minden tiszteleten fölül álló Kitchener lordnak ez a nagytmondása volt: — Hogy meddig tart a háború, az nekünk egészen közömbös. Három esztendő: ez a minimum. De ha kell: folytatni fogjuk akár húsz esztendőig.

Nem kell túlságosan megerőltetni az ember-

nek a gondolkodását, a mig reájön arra, hogy ez a minden tiszteleten fölül álló lord, ez a minden Napoleont játszva defutó katonai lángész és diplomata lángész és szervező lángész, ez a csodák csodája — maga is egy óriási bluff. A bluffok szírdárja és generalissimusa. Lord Kitchener az ő drákói energiájával és vérfigyasztó kegyetlenségével kétségtelenül értékes szolgálókat tett a hazájának. Leigázta a vad beduinokat és a kegyes búrokat: de ezek a sikerek a világhatalmas Anglia részéről féltud vagy maroknyi népekkel szemben aligha sorozhatók a világtörténet csodái közé. A hatalom, a mely a nagy, nagy, nagy Kitchenerrel az ő dicsőséges katonai multjában szemben állt, soha se volt nem a fele, de a századrésze se annak, a mely neki a diadal eszközeit adta. Napoleoni tetteket ez a mondva csinált nagy hadvezér és organizáló lángész sohasem művelt, már csak azért sem, mert ilyen bravúrhoz soha se volt elég hatalmas az ellensége. De mögötte állt egy igen nagy és igen gazdag nemzet, a melynek az önértetéhez tartozott, hogy a terjedelméhez, a hatalmához és a módjához méltó nagyjai is legyenek és lord Kitchener nagyon ügyesen tűrte, hogy ilyet csináljon belőle. Angliának nemcsak jól esett, de hasznos is volt az a bluff, hogy egy minden Napoleonnál nagyobb hadvezér áll a rendelkezésére és Kitchener lordnak nemcsak igen hasznos volt, de bizonyára jól is esett, hogy a minden Napoleonnál nagyobb, félelmetes hadvezért a maga értékes személyében tisztelheti.

De Kitchener lord a saját magáról való teljes beavatottsága alapján alkalmasint már tavaly megsejtette, hogy az ő nimbuszára egészen hatással lehet ez a háború, a mikor nem lándzsás arabusokkal, se ötvenhatvanezer búr népfölkelővel kell majd elbánnia és éppen ezért szinte mohón nyult a bluff kétes fegyveréhez. A húsz esztendő háborúval való ráijesztés ugyan épp úgy csodót mondott a nehezen íjód ellenséggel szemben, mint a nagy lord páratlan és példátlan szervező képessége a toborzás munkájában honfitársai úgynevezett közömbösségével szemben, de ez a további bluff-októl annál kevésbé vette el a kedvét, mert a nagy lord lángelméje, úgy látszik, nem igen van abban a helyzetben, hogy egyebet is tudjon diktálni neki. Kitchener lord bluffja volt tavaly az a

három millió angol katonas a kit az idénre jósolt be Berlin irányában és ugyancsak a Kitchener bluffja az a enegy millió angol katonas, a kit éppen e héten sügött meg — a jövő tavaszra egy francia újságírónak. A találatosság ez új bluffban kevés, de a kamat a hátralékért: egy teljes millió angol vitéz határozottan galléros. Váratlan szerencseje volt a nagy lordnak egy másik tavalyi bluffjával, a melyben megjósolta, hogy a háború döntő része csak az idei májusban fog igazán megkezdődni. És valóban pontosan májusban volt: — a gorliczei áttörés. Kitchener tehát helyesen jövendölt: csak — nem éppen azt, a mi bekövetkezett.

A hol mester van, ott tanítvány is akad. Az angol bluff példája serkentően hatott a szövetségeseire is, a kik nem voltak nála kevésbé rászorúlva erre az ügyességre. Az oroszok kedvence bluffja, emlékeztetünk rá, a grandiózus új haditerv folyton megújuló szétsuttagása volt. Ennek a bluffnak azonban végzetes malőrje volt. A hányászor végignyillott a világon, legkésőbb két hétre rá, rettenetes verést kapott a ezári armádia. Az olasz bluff: a titokzatos új front. Az a hely, a melyre senki, még álmlában se gondol és a hol egyszerre csak megjelenik a hős alpinik, a félelmetes bersaglierek özöne és olyat művel, a melyet nem művelt még soha. Legyőz bennünket. Hat hónap alatt legalább hatszor jelentette be már a titokzatos új frontot a Secolo meg az Idea Nazionale, de azért Cadorna gróf mindmáig nem tudott lemondani arról a régi kedves szokásáról, hogy az eddigi fronton, legszívesebben az Isonzó mellett kapjon ki tőlünk.

A bluffnak bizonyára meg volt már a maga szerepe minden háborúban, akkor is, a mikor még másképpen hívták. Vették-e valamikor is hasznát azok, a kiknek az volt a mesterségük: kétséges, de nem lehetetlen. Rájíeszteni az ellenségre mindenesetre hasznos taktika: természetesen csak akkor azonban, ha sikerül. Mi is azt akarjuk, hogy az ellenség megfusson, de két mértődes bluff helyett megelégszünk a mi harmincz és feles mozsarainkkal és a katonáink rövid szuronyával. Nem hirdetjük a grandiózus új haditervet, hanem végrehajtjuk és nem keresünk egy titokzatos, új frontot, hanem megverjük az ellenséget ott, a hol valóban van.

Szóllósi Zsigmond.

NÉMET LOVASSÁG SZÁLLÁSA EGY SZERB FALUBAN. — Gyöngyösi Elemér rajna.

A HÁBORÚS FÉNYÜZÉS.

Egyre gyakrabban és hangosabban hallatszanak a megbotránkozott panaszok az ellen a fényüzés és pazarlás ellen, a mely a háború folyamán, de különösen a második háborús tél beállta óta lábrakapott. Az asszonyok új divatja, ha lehet, még költségesebb és feltűnőbb, mint valaha, lépten-nyomon találkozunk hölgyekkel, a kik a prémeke valóságos kiállításával igyekeznek szépségüket emelni vagy a szépség illuzióját kelteni; a szoknyák már igen hosszú idő óta nem voltak olyan bőveke, mint ma, a szövethiány idején s ma, a mikor öt éves gyerekek nem kapni husz koronánál olcsóbban jóra való cipőt, olyan luxus kapott lábra (a szó szoros értelmében) női cipő dolgában, a melyet alig láttunk még. Minden szórakozó hely pompás üzletet csinál; a színházak jegyeit vetéldedik a közönség, hangversenyterem, mozi, kávéház, vendéglő, mind zsúfolva van s — mondják, a kik járnak beléjük — egyébut mulatóhelyek még inkább. Honnan az élvezetvágyunk az az örülete, a mely most elfogta az embereket? Honnan veszik a töméntelen pénzt ebben az élelmiszerdrágaság világban? Hogy van lelkük így kiöltözni és mulatni, mikor a férfiak, fiak, testvérek annyit szenvednek, nélkülöznek, vértüket hullatják mi értünk, a kikről nem is sejtik, hogy idehaza milyen dúsakodva élünk? Mi a magyarázata ennek a visszas jelenségnek, a mely méltán hívja magára nemcsak a hivatásos erkölcsbírák, hanem minden komoly és tisztességesen gondolkodó ember figyelmét.

Először is meg kell állapítanunk, hogy ez nem elszigetelt, csak nálunk előforduló jelenség, hanem megvan Ausztriában és Németországban is, nemkülönben megvan ellenségeinknél, mint a lapoknak sűrű felszólalásából bizvást következtetni lehet. Ebből bizvást azt következtethetjük, hogy a fényüzésnek ez a járványa nem véletlen dolog, hanem általános érvényű pszichológiai okokból folyik, a melyek egyformán hatnak Budapestre, Berlinbe, Párisba és Rómába. Másképp nem volna képzelhető, hogy egyszerre egyformán lépjen fel barátnál, ellenségnél ugyanaz a betegség.

Tovább menve azután meglatjuk azt is, hogy a történelemben mindig megismétlődött ez a jelenség, a mikor nagy katasztrófák fenyegettek vagy értek egyes nemzeteket vagy az egész emberiséget. Nagy kicsapongások a rendes kisértől a nagy háborúknak: Rómában sohasem volt olyan féktelen tobzódás, mint mikor már a barbárok harci lovai dübörögtek az ókori világ fővárosának kapui előtt,

Bizáncban ép akkor fokozódott az örületig a fényüzés és gyönyörvádaszat, a mikor a török már a szent várost fenyegette. Még riktóbb példa: a középkori nagy dógvészek nyomában járó általános tobzódás. Kicsiben észlelhetjük ugyanezt háború előtti életünk kisebb-nagyobb gazdasági válságainak idején, a melyek szintén fokozott fényüzést és könnyelműséget idéztek fel azokban a rétegekben, a melyeket érték. Itt tehát valami mélyebben rejlő tényezőnek kell lenni a dolog mögött.

Az ember tudatosan vagy tudatlanul belső kiegyenlítődesre vágyik; az életből nyert szomorú és örömteljes, gond-ozó és megkönynyebítő benyomások olyan eloszlásán, hogy lelki állapota lehetőleg biztos egyensúlyban maradjon. Akármiféle egyoldalú benyomás állandó túltengését nem bírja ki az emberi természet: a hogy nem tudunk hosszú ideig folytonosan örülni, akármekkora okunk is van rá, ép úgy nem tudjuk kibírni a szüntelen fájdalom vagy aggodást sem. Nehéz időkben, mint a mai, az élet túlságos terhekkel rő a vállunkra, szívünket folytonosan ostromolják a harczerén levők miatti aggodalom, a háború képeleltünkben folytonosan felszínre tolakodó nyomasztó képei, saját sorsunk bizonytalanná válása, mindazoknak a támasztó oszlopoknak a megrendülése, melyeken a nemzetek élete és a mi saját életünk is nyugszik. Mindez egy folytonos nyugtalan, izgatott lelkiállapotot idéz elő, a mely a háború soha nem képzelt hosszú tartama folytán egyre jobban fokozódik s hova-tovább tűrhetlenné válik. Idegrendszerünk egyensúlya felbillenésel fenyeget és az izgalmból való kikapcsolást követeli. Az erős lelkek, a nagyon ép idegrendszerek, kemény akaratú kibírják ezt a folytonos nyomást maguktól is, a magasabbrendű szellemek megtalálják a kikapcsolódást életfilozófiájuk kimélyítésében, a lelket gyönyörködtető és a nap színvonalra fölé emelő olvasmányban, a művészet titkaiba való elmerülésben, sőt a nemes, emelkedett és fölemelő gyász vigasztaló erejében. Csakhogy ezek az erős lelkek, a kiknek tehetségük és erkölcsük van arra, hogy magasrendű örömmel szeressék vissza lelkük egyensúlyát, elenyésző töredékét adják az emberek tömegének. A túlnyomó többség nemcsak erre nem képes, hanem még a könyvnek és a művészetnek arra a felületes élvezésére sem, a melylyel normális időkben élni szokott. Nem hatott ez annyira lelkük mélyére, hogy mostani mély és erős nyugtalanságukat ki tudja kapcsolni. Nekik zajosabb, riktóbb benyomások; kellenek: hiúságuk erős kielégítése, nagy fényüzés, nyilvánosság, villamos

ény, sok ember, lármás zene, alkohol stb. Nőknél még inkább észrevenni ezt, mint a férfiaknál, mert a nők átlaga még mindig felületesebb műveltségű, mint a férfiak, szervezetük izgékonyabb és kevésbé ellenálló és erkölcsi egyensúlyukat könnyebben elvesztik.

Pontosan meg lehet állapítani, hogy egyesekben és társadalmi rétegekben egyaránt a műveltség felületességével arányosan fokokódik a fényüzési vágy: az igazi nagyműve tségű körököt alig érinti, a félművelteknél legjobban dúl. A hirtelen keletkezett új vagyonok, az úgynevezett háborús gazdagságok birtokosai, a kiknek előbbi szegényes helyzetükben nagyobb részt nem volt módjuk a mélyebb lelki műveltség elsajátítására, vezetnek a fényüzés terén, ő nekik még külön élvezet is megszerzeni mindazt, a mire korábbi életükben csak vágyódtak. Az éhes ember annál mohóbb, ha a jó szerencse hirtelen hozzájuttatja a kőzchoz.

Hozzájárul mindehhez még a gazdasági helyzet bizonytalansága s a pénz folytonos értékeltelenedése. A mikor bizonyítani, megmarad-e, az enyém-e a pénz és mit fog érni, könnyebben szórom el. Sohasem a szolid, régi, állandó vagyonok tulajdonosai csinálják a kiáltó fényüzést, hanem a bizonytalan, ingatag, egyik napról a másikra szétfoszló vagyonokéi. Másrészt senki sem szórja a pénzt könnyebb szívvel, mint a tönkremenőben lévő ember. Nemesak az energiának, hanem a pénznek is megvan a maga megmaradási törvénye, csakis a természetes módon, normális úton szerzett pénz tud maradandó lenni. Ezért marad meg oly ritkán generációk során keresztül az olyan vagyon, a melyet börzejátékkal, kartján vagy más a véletlen szerencsére alapított módon szerettek.

Mindez azonban csak magyarázat és nem mentesség. Annál visszább ez a most lábrakapott fényüzés, mert egész társadalmi osztályok, köztük értékre a legkülönbek, egyidejűleg a legnehezebb küzdelmet vívják az élet megszaporodott nehézségeivel s a legnagyobb nélkülözéseknek vannak kitéve. Például a megszabott fizetésre utalt hivatalnok-osztály, a melyet méltán tartunk társadalmunk legértékesebb rétegei egyikeként. S ha ebben a rétegben s általában a társadalom komolyabb rétegeiben harag és felháborodás keletkezik a fényzők és tobzódók ellen, s ez az érzés majd a háború után is nyilvánulni fog, azt természetesen kell találni. Azt a kiáltó igazságtalanságot, a melyet a háború feltár, a mikor a nagy tömeg csak veszt a háborúval és egy értékre silányabb kisebbség csak nyer. — veszedelmes a tékozlás esztelenségével még hangsúlyozni is.

MALACSZÜTŐ KATONÁK SZERBIÁBAN. — Gyöngyösi Elemér rajna.

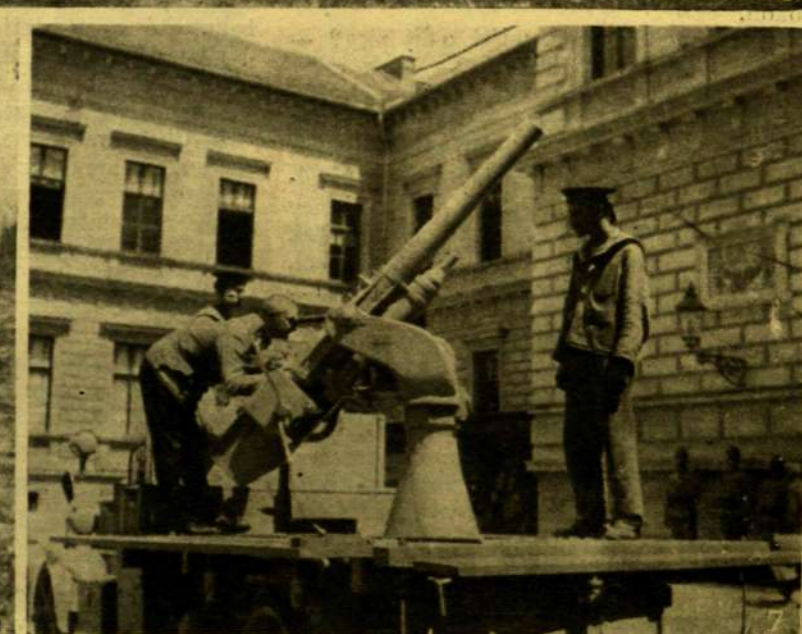
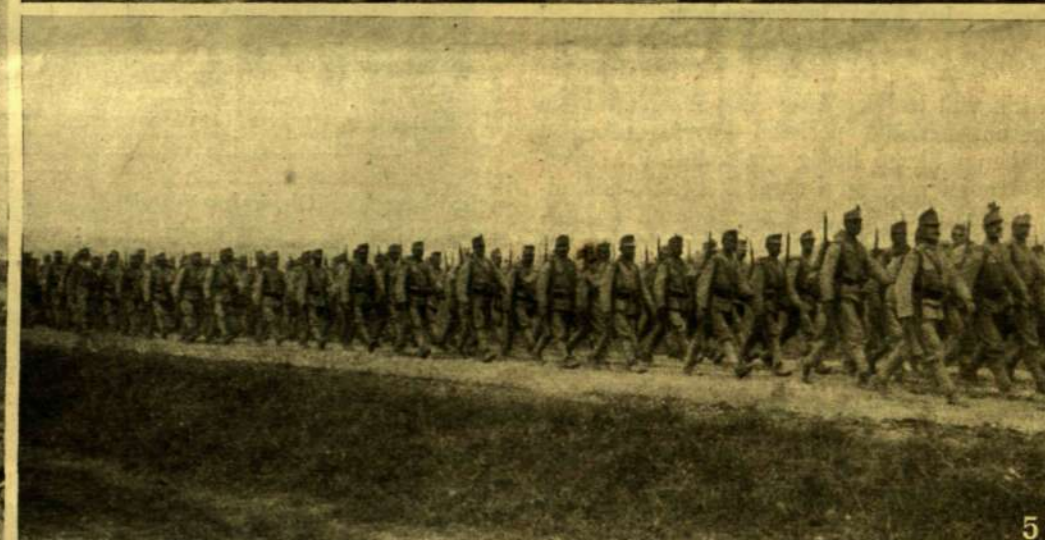
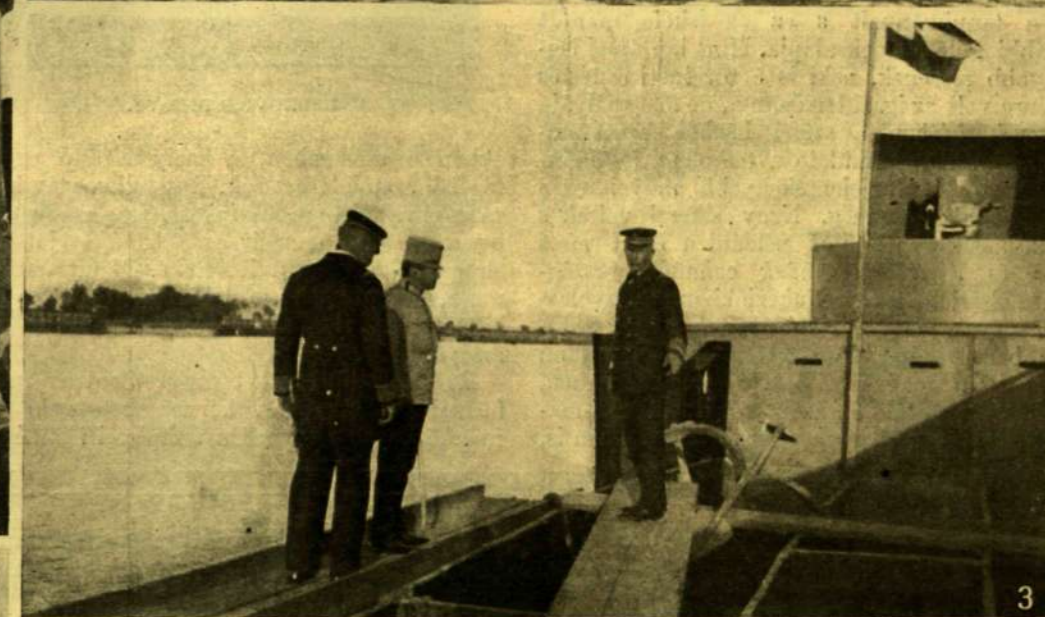

MENETELŐ BOSNYÁK CSAPATOK.

BOSNYÁK CSAPATOK MENNEK A TŰZVONALBA.

A SZERBIAI HARCZOKBÓL: — Jalty Gyula, a harostérre kiküldött munkatársnak felvétele.

1. A monitor páncéltornyában. — 2. Buvár száll a folyó mélyére. — 3. Köves tábornok egy monitoron. — 4. Mackensen tábornok. — 5. Nótára masiroznak katonáink. — 6. Elfogott szerb katonák fegyverei. — 7. Ellenséges repülőgépre lőnek.

A SZERBIAI HARCZOKBÓL.

az már nincs benn a reglamában. Új le, Ovescin. Most mond meg nekem... Archipov! Kiket nevezünk belső ellenségnek?

Ez utóbbi két szót különösen hangosan és nyomatékosan ejtette ki, mintegy külön-külön aláhangzva mindegyiket és sokatmondó pillantást vetett Markussonn önkéntes irányába.

A nehézkes, himnlöhelyes Archipov makacsul hallgatott és kinézett a legénységi iskola ablakán. Szolgálaton kívül derek, értelmes és ügyes legény volt, de a legénységi iskolában valóságosai úgy viselte magát, mint a kinek nincs sötétványa. A minek nyilvánvalóan az volt az oka, hogy az ő egészséges emberseje, mely falusi környezetének egyszerű jelenségeit szokta figyelni és átgondolni, sehogy sem tudta megismerni a kapcsolatot az iskolában kapott oktatás és a való élet közt. Azért nem volt képes megérteni semmikegben — bajtársági vezetőjének legnagyobb csodálatára és elégedettségére — a leggyorsabb dolgokat sem.

— No hát! Azt hiszed, sokáig várok, míg ki-sütöd? — kérdezte Szjerostan bosszusan.

— Belső ellenségeknek... ellenségeknek... — Nem tudod? — kiáltotta Szjerostan fenyegetően és reá akart rohanni Archipovra; de a tisztre féldalról vetett pillantás után csak a fejét rázta és szörnyű pillantásokat vetett Archipovra. — No, halold-e, belső ellenségnek azokat nevezük, a kik szembeállnak a törvénnyel. Például kiket?... — és Ovescin firkésző pillantásával találkozott. — Mond meg te, Ovescin.

Ovescin felpattant és vigan kiáltotta: — Például olyanokat, mint a bujtogatókat, diákokat, lókötőket, zsidókat és lengyeleket! — Így megy ez ma, holnap és holnapután. Mindig ugyanaz életet fogytáig, — gondolta Romasov, hol Szjerostan, hol Sapovalenko bölcsességeit hallgatva. — Ne dobjak-e oda s ne hagyjak-e itt mindent?... Micsoda nyomoruság!

Az oktatás után az udvaron lövészetű előgyakorlatokat tartottak. Szliva görnyedten és ezammogva ment egyik szakasztól a másikhoz, egyet-egyet igazított a legénység testtartásán s rövid, gorbomba megjegyzéseket tett.

A lövésgyakorlatok után az emberek gulába rakták fegyverüket s leheveredtek a zsendülő pázsitra, melyet a katonaszimák helyével-közül már letaposnak. Meleg, derült időjárás volt. A levegőben a nyárfa-sorok gyöngye leveleinek illata aradt.

Vetkin megint odalépett Romasovhoz. — Ne törődjék vele, Alekszejcs Jurij, — mondotta és karongta Romasovot. — Hát érdemes az? Gyakorlat után majd elmegyünk a kaszinóba, felhőpöntünk egy pohárral s vége lesz mindennek. Úgy lesz?

— Oly szomorú a lelkem, édes Pavlics Pávél, — mondotta Romasov lehangelten.

Hát hiszen örömmek nem is öröm, — mondotta Vetkin. — De az ember mit tegyen? Csak be kell gyakorolni a legényeket. Hatha egyszerre kitor a háború? Meghalni aztán tudunk, az bizonyos. És meg fogunk halni, ha kívánják tőlünk — vigyen el bennünket az ördög, leg-alább nem ettük ingyen a kenyérünket. Úgy van biz' az, filozofus uram. Megyünk a gyakorlat után a kaszinóba?

Nem bánom, menjünk, — egyezett bele Romasov egykedvűen. — Voltaképen disznóság, így tölteni napról-napra az időt. Nagy igaz van: a ki így gondolkodik, jobban tenné, ha inkább egyáltalán nem szolgálna.

Ily beszélgetés közben jartak fel s alá a téren és megálltak a negyedik szakasznál. A katonák a galabarakott fegyvereik körül heverték és ültek a földön. Egynehányuk kenyeret evett, a mit a katoná megesz reggeltől estig minden alkalommal: szemle közben, a hadgyakorlat szünete közben, a templomban a gyónás előtt s még a testi fenyték előtt is.

Mikor a gyakorlatnak vége szakadt, a két fiatal tiszt a kaszinóba ment és nagyon sok vut-kit ittak. Romasov, ki majdnem eszméletét veszítette, összecsókolódzott Vetkinnel és görösen zokogott a vállán, panaszkodott neki, hogy az élet oly sivár és szomorú, hogy senki sem érti meg őt s hogy egy asszony nem szereti; de azt, hogy ki volna az — soha sem fogja megtudni senki. Vetkin pedig eközben egyre-másra ürítette ki poharát s csak olykor-olykor szólalt meg lenéző részvétellel:

— Alpári dolog az, Romasov, még inni sem tud. Már az első pohár leveles a lábáról.

Aztán hirtelen az asztalra esapott öklével és hangosan kiáltotta:

— De majd ha parancsolják, hogy haljunk meg — akkor meghalunk!

— Meghalunk, — felelte Romasov siránkozva. Mit — meghalni? Hülyeség — meghalni... Fáj a szívem...

Romasov nem tudta, hogyan került haza és ki fektette az ágyába. Úgy rémlett neki, mintha sűrű kék ködben úsznék, a melyben milliárd és milliárd mikroszkopikus apró szikra van elszórva. Az a kód lassan hullámozott fel s alá, mozgásával felemelte és aláülyesztette Romasov testét s a hadnagy szívének verése e ritmikus hintázás következtében gyöngült és meg-megszűnt és Romasov valami utálatos élmélygést érzett. Úgy rémlett neki, mintha feje kimondhatatlanul nagyra nőtt volna meg, s egy kérélyhetetlen, utólréhetetlen hang, mely szörnyű fájdalmat okozott neki, azt kiáltotta benne: — Szakasz — egy!... Szakasz — kettő!

XII

Április 23-ika Romasovnak izgalmas és különös napja volt. Reggel tíz órakor, mikor még ágyában feküdt, eljött István, Nikolajev tisztiszolgája s kis levelet hozott Petrovna Alekszandrától.

Kedves Romocska, — írta — egyáltalán nem esodálnám, ha megtudnám, hogy elfelejtette, hogy ma mindkettőnknek nevenapja van. Azért hát észbe juttatom. Mindenek dacára és ellenére ma lami akarom! De ne gratuláljon napközben, hanem pontosan öt órakor. Batyubált rendezünk Dubecsnajában.

Az öné: N. A.

Romasovnak reszkettet kezében a levél, mikor elolvasta. Egy álló hete nem látta már Surocskánál hol kedves, hol gunyolódó, hol még barátságosan figyelmes arcját s nem érezte magán finom és hatalmas, varázslatos befolyását. «Ma!» sutogta benne egy diadalmas hang.

— Ma! — kiáltotta Romasov hangosan és meztőláb toppant az ágyból a padlóra. — Hainán, mosdani!

Hainán belépett.

— Hadnagy úr, odakünn vár a legény. Kérdezi, hogy irsz-e feleletet.

— Mit nem mondasz! — Romasov kimeresztette a szemét s kissé összeroppant. — Tihü... Borraivaló kellene neki; de nincs pénzem. — Tehetetlenül nézett a szolgájára.

Hainán szélesen és vidáman mosolygott.

— Nekem sines!... Se neked, se nekem!... Kutya baj! Úgy is jó.

Romasovnak egyszerre észbe jutott megint az a fekete tavaszi est, a sár, a piszkos, sikos deszkapalánk és kihallotta a sötétségből István közömbös hangját: «Ez is idején minden istenadta nap...» Észbe jutott az is, mily égő szegyenletet érzett abban a pillanatban. Oh, mily jóvendőbeli üdvösségét nem adta volna most oda húsz kopejkáért!

(Folytatása következik.)

A HÁBORÚ NAPJAI.

November 25. Az orosz s a nyugati harcztéren nincs jelentősebb esemény. Az olasz harcztéren a Wippach torkolata és San Martino közt folyó elkeseredett harcok egész nap és éjjel tartottak.

Az ellenség a Monte San Michelétől északra szakadatlanul támadott nagy haderővel. Több helyütt benyomult árkaikba, de mindig s végül 5 órai közelharcraál kiűzték. A Monte San Michele ellen is meghiusult a támadás, San Martinónál ingadozó szerencsével folyt egész napi harc után honvédek visszahódították állásaikat. A görzi híd, a város déli része és Savogna és Rupa községek heves tüzéses tűz alatt állnak. Oslavijánál több olasz zászlóal támadását visszavertük, két századot megsemmisítettünk. Két repülőnk bombákat dobott Tomozzóra. A délkeleti harcztéren a montenegriákat Focsától keletre is visszavertük. Sienicától délnyugatra átéljük a montenegri határt.

Mitrovicza tegnap jelentett bevételre alkalmával császári és királyi csapatok 10,000 szerbet fogtak el, 6 mozarát, 12 tábori ágyút, számos szekeret, mindenféle lészert, 7 mozdonyt, 180 vasuti kocsi és sok egyéb hadiszert zsákmányoltak. Egy osztrák-magyar hadoszlop Mitroviczán túl előnyomulva elérte Vucitra vidékét. Odébb délre német és bol-

gár csapatok a Sitniczán készülnek átkelni. A Prisztina körüli harcokban 6800 szerbet fogtunk el és 6 szerb löveget zsákmányoltunk.

November 26. Az orosz harcztéren Hindenburg hadosportja meghusztotta az oroszok átkelési kísérletét Pulpénél a Missen s Bersemündénél és Dunaburg északi harcztéren visszaverte támadásait. A nyugati harcztéren nincs újsg. Az olasz harcztéren a görzi harcztéren a heves harcok folynak. Az ellenségnek az Osvavija-szakasz ellen intézett ismételt támadásai meghiusultak. A Monte San Michele északi lejtője a harc éjjel még folyamatban volt. Egy a hegy csúcsa ellen intézett támadást tüzelesünk fojtott el. A San Martino-szakasz ellen intézett előtöréseket visszavertük. Minél világosabban kénytelnek az olaszok belátni, hogy legujabb támadásuk is teljesen haszatlán, annál sürűbben esnek nehéz bombaik és gyújtó gránátjuk Görz városára, a melyet most már tervszerűen lönek romba. A legett és szétrombolt házak és templonok száma napról-napra növekedik. Eddig épületekben mintegy 25 millió korona értékét képviselő kár esett. A magántulajdont, műremekeket, gyűteményeket sújtó kárt még felbecsülmi sem lehet. A délkeleti harcztéren a Drina felső folyásánál küzdő császári és királyi csapatok az ellenséget a Golesten és a Kozara-nyergelen túl szorították vissza és elfoglaltak Csajniczét. Zászlóaljaink a montenegriákat a Giljeva Planinán s Sjenicától délnyugatra visszavetettük. Hadoszlopaink Novibazartól délre a Mokra Planina hegységen nyomulnak felfelé. Mitroviczától délnyugatra elűztünk egy szerb utóvédet. A Rigómező teljesen a szövetségesek birtokában van.

November 27. Az orosz, valamint a nyugati harcztéren nincs jelentős esemény. Az olasz harcztéren az olaszok tüzéses és támadó tevékenysége tegnap az egész tengermelléki harcztéren kiterjedt. A Mrzi Vrhén és a hegytől délre lévő hadállásaink ellen irányított előtöréseket részben kezitásban, részben akadályaink előtt az ellenség súlyos vesztesége mellett vertük vissza. A tolemini híd előtt tüzésesgünk az ellenség minden támadási kísérletét elfojtotta. Plavát is hasztlán támadták az olaszok. A leghevesebbek voltak a harcok a görzi hídönél. Oslavijánál a 22. számú dalmát gyalogezred osztagai az ellenséggel hat rohamát utastították véresen vissza. Ugyanez volt a Pevma, és a Podgora-magaslat ellen irányított erős támadások sorsa is. Görz városra nehéz tüzésesg állandó tüze alatt áll. Egyik repülőnk légi harcban az ellenség egy duplataldel repülőgépe-nek lezuhanását idézte elő, mire tüzésesgünk a San Lorenzo di Mossában lezuhan olasz repülőgépet összelötte. A doberdói fensik harcztéren a Monte San Michele északi lejtőjén folyó küzdelem harcztéren teljes megtartásával végződött. A hegy déli lejtőjén az ellenség támadó mozdulatai már tüzésesgünk tüzeiben akadtak meg.

A tirolai harcztéren, a Dolomitokban elszigetelt támadási kísérletek meghiusultak. A délkeleti harcztéren Csajnicze körül és Novibazár szandzákban a helyzet változatlan. A Szuha Planinán, Mitroviczától nyugatra csapataink a szerbetek a montenegri határ felé vetették vissza. A foglyok száma oráról-órára növekedik. Mitroviczába a város bevételre óta 11,000 szerb katonát és 8500 védköteles polgári állású egyént szállítottunk be mint foglyot. Prisztinánál újból 800 szerbet fogtak el. Messze a hadseregek arcztéren a mögött is fogunk el csapatuktól elszakadt szerb katonákat.

November 28. Az orosz harcztéren nincs jelentős esemény, a nyugati harcztéren is csak kisebb jelentőségű kézigránát és robbantó harcok. Az olasz harcztéren az olaszok támadásait az egész tengermelléki harcztéren folytatják. Tegnap változatlan, meddő erőfeszítések különösen nagy véres veszteségeket okoztak nekik. A legnehezebb volt a harc a görzi hídönél, a hól az ellenség mindig új, friss erőket állította a harcztérenbe, folytonos támadásával különösen Oslavijánál az ut mentén igyekezett áttörni. A községtől északra fekvő csúcs rövid ideig az ellenség birtokában volt. Csapataink, tüzésesgünk hatalmas tüzele után, rohammal foglalták vissza összes eredetileg birtokunkban volt árkaikat. Az olaszok a Podgora hadállás déli részén is benyomultak, de újra kivetük őket és a legbátosabb tüzelelelel üldöztük. A híd előtti területet olasz hullák borították. Csapán Oslavijánál ezernél több hever. A Doberdofensik szőlőn az olaszok egy San Martinótól délnyugatra végrehajtott előtörése szoritkoztak. Ezt visszautastítottuk. Hasonlóképp eredménytelenekek voltak az északi Isonzo-szakaszon végrehajtott összes támadásai, így Zagoránál, Plavánál, a tolemini híd, több hadállásánál, a Mrzi Vrhénél, a hol harcztéren előtt 400 halott fekszik és a Vrsic hadállásánál. A helyzet eszerint változatlan. Az Isonzo harcztéren szilárdan csapataink birtokában van. A tirolai határon véresen vertünk vissza egy a Monte Piano nyugati lejtőjén és egy a schluderbachi határhídnél lévő hadállásunk ellen intézett támadást. A délkeleti harcztéren a Montenegri északi határára küzdő császári és királyi

csapatok az ellenséget tegnap a Metelka-nyergelen vetették vissza. A Cselebiás körüli határterület is megtisztítottuk. A Mitroviczától előnyomuló osztrák magyar hadoszlop az Ipek felé vezető uton elérte a montenegri határt. Ezen a szakaszon újra 1300 szerbet fogtunk el. A bolgárok megszállták a Gole Brdot, Prisztinától délnyugatra és a Ferizovicstól nyugatra fekvő magaslatakat. A német hadvezetőség bejelenté, hogy a szerb hadsereg maradványainak az albán hegyekbe menekülésével az e hadsereg elleni nagy hadműveletek lezajlottak; legközelebbi céljukat, a Bulzariával és a török birodalommal való szabad közkekedés megnyitását elértük.

November 29. Az orosz harcztéren nincs lényegesebb esemény, a nyugati harcztéren is csak kisebb harcok. Az olasz harcztéren az Isonzo-menti csata tovább tart. A tegnapi kemény harcok is azzal végződtek, hogy csapataink összes hadállásait újra teljesen megtartották. Az olaszok a görzi híd ellen ismét új ezredeket irányítottak és hasztlán veszteségeik dacára roham rohamra következt. Az ellenség csak Oslavijánál és a Podgorán tudott állásainkba behatolni, de újra kivetük. Más pontokon összes támadásai már tüzelesünkben hiúsultak meg. A Monte San Michele körüli területet mindkét oldalán szintén nagyon jelentős olasz haderő hasztlánul támadta. San Martinónál a 39-ik számú (dobrezeni) gyalogezred és az égervidéki 6 ik számú népfelkelő gyalogezred tük ki e harcokban különösen. Az északi Isonzo-szakaszon Tolmeintől északra fekvő hegyi állásaink ellen intézett heves támadásokat vertünk vissza. A délkeleti harcztéren az északi és északkeleti Montenegri elleni offenzívának halad. A császári és királyi csapatok a Metelka-nyergelen és Pribojtól délre nyomulnak előre. A bolgárok az ellenséget Prizrend irányában üldözik.

November 30. Az orosz, valamint a nyugati harcztéren a helyzet változatlan. Az olasz harcztéren egyre nyilvánvalóbb, hogy az olaszok a napokban minden áron sikert akarnak kérészközelni az Isonzónál, még pedig lehetőleg Görznel. Tegnap támadásait a Tolmeintől a tengerig húzóddó egész harcztéren ellen irányították, de különös hevesseggel támadták két hídönket a doberdói fensik északi részén. A Tolmeintől északra lévő hegyi állásaink ellen irányított előtöréseik hamarosan összeomlottak. A tolemini híd délután pergőtűz alatt állt. Ezt három erős támadás követte az északi és több gyenge támadás a déli szakasz ellen. Valamennyit az ellenség legúgyosabb

vesztéseivel vertük vissza. Hasonlóan sikertelen volt Plavánál megkísérelt több támadás is. A görzi híd előtt az olaszok az összes harcztérenről igen nagy haderőt vontak össze. Tegnap az ellenség csak Oslavijánál támadott. Vissavertük. Csak egy keskeny sávon vetjük kiá vissza harcztérenalunk egy szakaszát. Görz város belső részeibe éjjel újra mintegy száz nehéz bomba esett. A Doberdo-fensiksakaszon négy óra tüzésesg előkészítés után a Monte San Michele, valamint a San Martino körüli terület ellen különösen szivós és nyomatékos támadásokat intéztek az olaszok. A Monte San Michelén a budapesti I. számú honvédegyalgezed 8 tőmegrohamot vert véresen vissza. San Martinót háromszor támadták meg sűrű tömegekben. Itt a nagyváradi 4. számú honvédegyalgezed előeresedet kéztisában védte meg hadállásait. A községtől délnyugatra is visszautastítottuk az ellenség egy támadását. A délkeleti harcztéren Pribojtól délnyugatra a montenegriákat Plevje felé vetették vissza. A montenegri határon Mitroviczától délnyugatra osztrák-magyar csapatok megtámadtak egy szerb utóvédet és 210 foglyot szedtek el tőle. A bolgárok a prizrendi völgykatlanhoz közelednek.

December 1. Az orosz s a nyugati harcztéren nincs nevezetesebb esemény. Az északkeleti harcztéren osztrák-magyar főparancsnokság alatt álló szövetséges hadseregeknél november folyamán a foglyok száma, illetve a zsákmány 78 tiszt, 12,000 főnyi legénység és 82 gépjegyver. Az olasz harcztéren a tegnapi nap az Isonzo-arcztéren általában esendebben telt el. Csak a tolemini hídőt támadták ismételten hevesen. Az ellenség eme előtöréseit tüzünkben omloztak össze. Ma éjjel a Monte San Michele északi lejtője ellen az olasz tüzésesg erős tüzelelel kezdett. Egyidejűleg támadást intézett az ellenség a hegyesúcs ellen. Vissavertük. Az ellenségnek San Marino körül megkísérelt támadásait is visszavertük. A délkeleti harcztéren csapataink átkaroló mozdulattal Plevje felé nyomulnak elő. Egy hadoszlop a Gradina-magaslatot támadja a Metelka-nyergeltől délkeletre. Egy másik a délután első óráiban s a sötétség beálltával 31 km-mal foglalta el a Plevjétől tíz kilométerre északra lévő fensiknek a montenegriákat által szivósan védett szélét. A bolgárok Prizrend 29-én délel 40,800 szerb katonát és 26,600 védköteles korban lévő szerbet fogott el, valamint 179 löveget és 12 gépjegyvert zsákmányolt.

A Jó Pajtás, Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermeklapja december 5-iki számába Benedek Elek irt verset, Krúdy Gyula elbeszélést, Sebők Zsigmond folytatja A Tamásykap csillaga című regényét, Elek nagyapó kedves mesét mond, Faragó Géza szép képet rajzolt, Enárdi Béla versében egy ezikk a Vigadóban rendezendő Mikulás-ünnepélyről szól, Berényi Lászlóné érdekes történetkét mond el, Zsiga bácsi mulatságos mókát, Krúdy Gyula folytatja A szorgalmas Berta című regényét, Thirring Gyuláné apró mesét mond el. A rejtvények, szerkesztői úzenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát. A Jó Pajtás-t a Franklin-Társulat adja ki, előfizetési ára negyed évre 2 korona 50 fillér, félévre 5 korona, egész évre 10 korona, egyes szám ára 20 fillér. Mutatványszámot kívánatra küld a kiadóhivatal. (IV. ker. Egyetem-tetza 4.)

HALÁLOZÁSOK.

Hósi halát haltak: BÁNYAI JENŐ joghallgató, honvédezsülés és testvérbátyja dr. BÁNYAI GYULA törvényszéki jegyző, honvédfőhadnagy századparancsnok, mindkettőjüket már több ízben kitüntették, az északi harcztéren. — PÓS LAJOS joghallgató, tartalékos honvédhadapró a st.-michelei magaslat védelmében 20 éves korában, elcseszt. Az elhunytban Pós Lajos, a soproni evangélikus népiskola nyug. igazgatója, ukóják és nevelt fiát veszítette el. — HANZMANN JENŐ, a 76. gyalogezred hadapródja, a miskolci kórházban a szerb harcztéren kapott seibe. — Dr. Kiss PÁL makói ügyvéd és városi képviselő, Csanádmegye törvényhatóság bizottságának tagja a Makói Független Ujságo szerkesztője, az ötdik népfelkelő ezred főhadnagya, a szerb harcztéren, a Raskov-hegyen ellenséges polyótól találva, 43 éves korában. — CHAMBRÉ MIKLÓS tüzérhadnagy, a Signum laudis és a II. osztályú ezüst vitézségi érem tulajdonosa, a komáromi úteg első tisztje, a délnyugati harcztéren. — HETS PÁL, a verseczi 7-ik honvédegyalgezed századosa, a Novo-Alexiniec mellett vívott ütközetben. — SCHWIMMER IMRE, a 6 ik hávezéred hadapródja, a nagy vitézségi érem kitüntetésű, az orosz fronton hőies küzdelem után 23 éves korában. — NIEFERGOLL SÁNDOR 17-ik honvédegyalgezedbeli önkéntes tizedes az

A VÖRÖS KERESZT (A férfi egyezmény ismertetése). Irta: MOLNÁR VIKTOR nyug. államtitkár. Ára 60 fillér. Megjelent a Magyar Könyvtárban.

Vérszegénység, ideges fejfájás, anémia ellen a legnagyobb orvosi tekintélyek alániják ROZSNYAI VILÁGHIRŰ VASAS CHINABORÁT melynek kitűnő voltát mindenki elismeri. Készíti: ROZSNYAI MÁTYÁS gyógyszerháza, Arad, Szabadság-tér.

Legtökéletesebb emésztő és éltör. DIGESTOL Kapható 2 koronás dobozokban minden gyógyszertárban s drogeriákban.

LOHR Mária (KRONFUSZ) Gyár és Főüzlet: V.II., Baross-u. 85. Telefon: József 2-37.

Alapítva 1810-ben. Haltenberger Béla Kassa ruhafestés, vegytisztítás, gallértisztítás. A GYÁR TELJES ÜZEMBEN VAN. Gyász esetben ruhafestés feketére és egyenruhák tisztítása soronkívül.

Ujdonság! Beszélőgép csak 30 korona. Kizárólag Wágner „Hanger - Király”-nál kapható. Budapest, VII., József-körút 15. szám. Telefon. Beszélőgép egész 500 K-ig. Hanglemez ujdonságok! Hanglemez vételnél 200 arb tít ingyen! — Arjegyzék ingyen! — Figyeljen a „Wágner” névre! Megrendelésekor előleg küldendő.

Olvassa a hirdetéseket

KNUTH KÁROLY mérnök és gyáros. Központi víz-, lég- és gőzfűtések, légszusz- és vízvezetékek, csatornázások, szellőztetések, szivattyúk, vízerőművi emelőgépek stb. — Tervek, költségvetések, jövedelmi előirányzatok gyorsan készíttetnek. Cs. és kir. fensége József főh. udv. szálla. Gyár és iroda: Budapest, VII., Garay-u. 10.

Graf Esterházy Ferenc uradalmi pezsgőgyára. Tala. LAKODALMAS. Demi sec. ALDOMÁS. Sec. BILLIKOMI. Extra dry. VIN NATURE. Brut. VEZÉR-KAPART. GROSZ BERNÁT BUDAPEST. V. RUDOLF RAMPART 8. Telefon: 44-38.

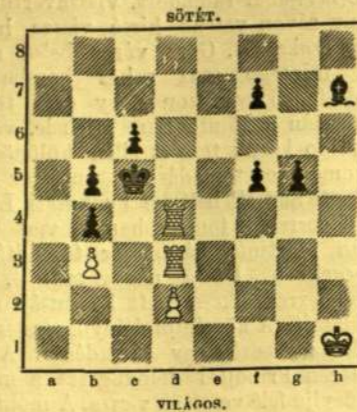
olasz harczterén, 20 éves korában. — Ifjabb PAM-LÉNYI SÁNDOR okleveles gépészmérnök, az I. számú honvédegylovezred tartalékos zászlósa, az orosz harczterén, 25 éves korában. — Hazslini HAZSLINSZKY BÉLA joghallgató, hadapródjelölt, az orosz harczterén, 24 éves korában. — Fegyvermeki WYDA JÁNOS az orosz harczterén történt súlyos sebesülése következtében, Zágrábban.

Elhunytak még a közelebbi napokban: Fancsali és prózai JÓZSEF FANCALY MÓR, 81 éves korában, Tótkomlóson. — KOVÁCS PÁL dr. jogakadémiai tanár, 61 éves korában, Kecskeméten. Az elhunyt körülbelül harmincz évig működött a kecskeméti jogakadémián, tizennégy évig, mint annak igazgatója és nagy érdeme van az intézet fölvirágztatásában. Több kitűnő szakmunkát is írt. Mint a dunamelléki református egyházkerület világi jegyzője, élénk részt vett az egyházi életben és nagy szerepe volt Kecskemét közéletében is. — LÁD KÁROLY fővárosi szakképző-igazgató, Budapesten. A megboldogult negyven éven át szolgált a főváros kulturáját, éveken át elnöke volt az Országos Polgári Iskolai Egyesületnek és néhány év óta szakképzője a főváros polgári iskoláinak. — GARÓ ISTVÁN honvédezeres Budapesten. — GÖZSI SÁNDOR nyug. telekkönyvezető 85 éves korában, Budapesten. — KÜRTI VILMOS államvasuti főmérnök 50 éves korában, Aradon. — ZEHÉ JÁNOS 84 éves korában, Világoson. — BALOGH SÁNDOR honvédeernagy 65 éves korában, Újvidéken. — ZAVATZKY SZILÁRD, Sáros vármegye törvényhatósági bizottságának tagja, 68 éves korában, Eperjesen. — DR. HOHENAUER IGNÁZ ifjúsági író, volt lapszerkesztő a «Felsőmagyarország» munkatársa, 83 éves korában. — PAPI VISOLYI JENŐ volt mérnökkari százados 83 éves korában, Dunaszentgyörgyön. — PROFANTER JÁNOS kincstári főorvos, 78 éves korában, Aknasugatagon. — GAITH RUDOLF tb. esperes, temeshidegkuti plébános, 67 éves korában. — DR. LÖWY LAJOS ügyvéd 44 éves korában, Budapesten. — JAKAB FERENCZ ipartestületi pénztáros 76 éves korában, Győrött. — BARNA GYÖRGY, a székesfővárosi gázművek tisztviselője 19 éves korában, Budapesten. Az elhunyt Barna Lázár az «Esti Ujság» volt szerkesztőjének fia.

ÖZV. KASZNER LAJOSNÉ, szül. Nagy Petronella, 62 éves korában, Órhalomban. — ÖZV. OSZWALD SÁNDORNÉ, szül. Pasterner Irma, az állami nő-iskola nyug. tanítónője 67 éves korában, Budapesten. — ÖZV. LUTZ ANTALNÉ, szül. Pehm Mária nyug. állami tanítónő 95 éves korában, Budapesten.

SAKKJÁTÉK.

2981. számú feladvány Baumgarten E.-től.

Világos indul és a harmalik lépésre mattot ad.

A 2974. számú feladvány megfejtése Möller F.-től.

Világos. Sötét. Világos. a. Sötét.
1. Hc6-b8 — Kc7-d6 1. — — — Kc6-b6
2. Ve8-f8+ stb. 2. Ve8-d8+ stb.

Helyesen fejtették meg: A «Budapesti Sakk-szór» (Budapest). — Hcfbauer Antal (Lipótvár). Kintzig Róbert (Fakert). — Székely Jenő (Győr). — Bácsi Péter (Budapest).

EGYVELEG.

* Háromezer éves fa. Kalifornia egyik erdejében tavaly fedezték fel a világ legöregebb fáját, amely a czedrusok egyik fajához tartozik. A tudósok szerint, a kik a fát megvizsgálták, a 116 méter magas és 17 méter kerületű fa-óriás életkora legalább 8000 esztendő. Kalifornia egyébként is a nagy fák hazája, de ez a példány, a melyet most fedeztek fel, valamennyit felülmúlja úgy nagyságra, mint korra nézve.

A posta csomagforgalom korlátozása folytán beálló torlódás miatt, ajánlatos a karácsonyi hangszer-megrendeléseket már most beküldeni Wágner «Hangszer-Király» céghez (Budapest, József-körút 15), hogy a kívánt hangszereket mindenki a kellő időben megkaphassa. Megrendelésnél előleg küldendő. Fényképes karácsonyi hangszerárjegyzék ingyen. Személyes vásárlásnál figyeljen jól a Wágner cég pontos címére.

Egy fél kepek napi kiadással megtarthatjuk egészségünket, ha vásárolunk egy tubus Sarg-féle Kalodont fogkrémet, mely kb. 60 napra elegendő és amellyel naponta reggel és este fogainkat tisztítjuk és szájunkat öblögetjük. Minden elővigyázatos embernek elsősorban arra legyen gondja, hogy rágószerveit, — vagyis fogait — jó állapotban tartsa. Mert megrágatlanul lenyelt ételek nem választanak ki nyálkát, nem emészthetőek kellőképpen és ennek következménye a gyomorhaj. A folytonos emésztési zavarok által szenved a szervezet táplálkozása, a test sulya fokozatosan csökken és az ember könnyű prédává válik a különféle betegségeknek, melyeket egy erős szervezet minden nehézség nélkül legyőzne. Itt első helyen a tuberkulózis áll. Az emberiség ezen ostora ellen erős fegyver a tisztaság, a jó emésztés általi erőteljes táplálkozás pedig éles kardot képez. Éppen ezért használja ezen fegyvert, még mielőtt késő volna és gondoskodjék arról, hogy a száj, valamint a fogak ápolására családijában, a már 27 év óta orvosilag ajánlott és az összes kulturálmunkában legjobban bevezetett Sarg-féle fogkrém és szájvíz alkalmazását találjon.

Szerkesztői üzenetek.

Dér. Az első ősz hajszálát annyian és annyiszor megénekelték már, hogy igazán költő legyen, a ki még valami érdekeseget tud róla mondani.

Csatadai. Azt reméli, hogy csatadálát, ha tudomására jut, a hadvezetőség százszernyi példányszámban fogja a katonák közt terjesztetni? Nem működhetünk közre a szerény kívánsága érdekében, mert attól tartunk, nagyon rossz következményekkel járna a katonákra nézve, ha ilyen rossz verset kellene olvasniok.

A haza. Ezt a verset Petőfi írta, ön csak elrontva fölmelegítette.

KÉPTALÁNY.

A «Vasárnapi Ujság» 44-dik számában megjelent képtalány megfejtése: A jó lelkiismeretnek nem kell itélni bírót.

Felolós szerkesztő: Hoitsy Pál.

Szerkesztőstípus: Budapest, IV., Vármegye-utca 11. Lapkiadó tulajdonos Franklin-Társulat IV. Egyetem-utca 4.

Amputált Ön?

Akar elegáns, a czónak teljesen megfelelő mulábat v. műkezel? Ez esetben sziveskedjék bizalommal a 35 év óta fennálló, legjobb hírnévnek örvendő KELETI J. budapesti othopádiai mintázatúhoz fordulni. :: ::

Keleti mulábai és műkezei, járó és támgépei a legjobbak.

ELEGÁNS, KÖNNYŰ JÁRÁS! Kifogástalan technikai kivitel!

Azonkívül gyárt és raktáron tart: Testegyesítő-gépeket, orthopéd műfüzőket, Csász. és kir. szabadalm. sérvköteket, haskötöket, gummiharisnyákat, valamint az összes betegápolási czikkeket.

3000 ábrával ellátott legújabb árjegyzéket ingyen és bérmentve küld:

Keleti J. testegyesítő gyára :: Budapest, IV. ker., Koronaherczeg-u. 17. Külön női osztály (női kiszolgálás) Koronaherczeg-utca 14-16. szám. ::

LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál Budapest, VI., Andrássy-ut 21. és minden könyvkereskedésben megrendelhető:

MIKSZÁTH KÁLMÁN ÉLETRAJZA
Írta VÁRDAI BÉLA

A nagynevű író egyetlen részletesebb életrajza. Mikszáth arcképpel díszített csinos kartonkötésben.

Ára 2 korona 50 fillér.

A pótszemlén besorozottak

egyévi önkéntességi kedvezményére, a kérelmezés módjára, csapattest-választási jogára és a régi rendfokozat elnyerésére vonatkozó rendeletekről részletes felvilágosítást ad

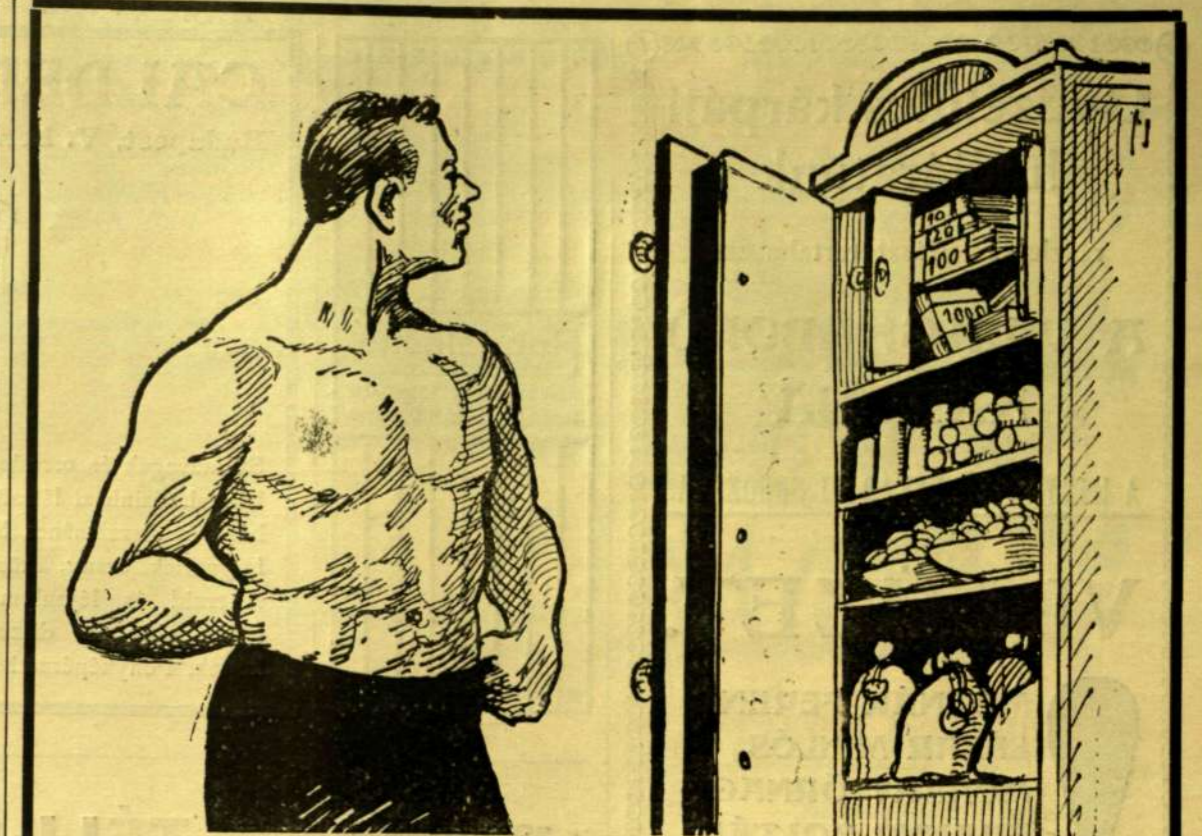
TOLCSVAI NAGY BARNA dr.
min. fogalmazó, a honvédelmi miniszterium önkéntesi ügyosztálya referensének új könyve:

A 19-42 éves népfölkelők útmutatója.

Ára 2 korona.

Megrendelhető:

LAMPEL R. könyvkereskedése
(Wodianer F. és Fiai) R.-T.-nál Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 21. sz. és minden könyvkereskedésben.

Kincsek garmadája

nem ér annyit, mint az erő és egészség. Régi latin közmondás tartja ép test, ép lélek. A test épségének első kelléke aczélos, ruganyos izmok.

DIANA sósborszesz

A valódi Diana sósborszesz úgy külsőleg bedörzsölésekre, mint belsőleg czukorra vagy visbe cseppentve, használható. Rögtöni fájdalomcsillapító, frissítő, hűsítő házszer. Első segítő a házbán.

Ára **60** fillér.

Főelárusító: Diana Kereskedelmi Részvénytársaság eladási osztálya Budapest, V., Nádor-utca 6. KAPHATÓ MINDENÜTT

NIMRÓD

Képes vadászati és versenysport ujság.

Minden számában sok érdekes vadászati fénykép-felvételeket közöl. Szakszerű cikkeket ismert íróink írják. Rovataiban minden vadászati ügyben felvilágosítást kap az olvasó és az összes bérbeadó vadászterületek árverésének idejét közli. A díszesen kiállított lap havonként háromszor jelenik meg és előfizetési ára félve 6 kor.

Matatványszámot a kiadóhivatal szivesen küld Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4. sz. (Franklin-Társulat.)

Haris, Zeillinger és Tsa a „Kék Csillaghoz”

Cs. és kir. udv. szállító. Budapest, IV., Váczi-utca 16. Cs. és kir. udv. szállító.

ajánlanak karácsonyi ajándékoknak alkalmas czikkeket!

Kivételes árak!		Siffon és vászon:		Kivételes árak!	
1 vég 15 méter középfinom magyar siffon	10.— K	1 vég 23 méter pamutvászon	26.— K	1 vég 14 méter 150 cm. erős pamutvászon, 6 lepedőre	26.— K
1 vég 20 méter siffon	15.— K	1 vég 14 méter 150 cm. erős pamutvászon, 6 lepedőre	26.— K	1 vég 23 méter színes ágy kanavavászon	18.— K
1 vég 15 méter tiszta lenvászon, ágyneműre vagy női ingekre	24.— K				

Szepeességi, rumburgi, irhoni és fonalvásznak a legfinomabb minőségig. Legjobb minőségű lepedővásznak 156, 180, 200 és 270 cm. szélességben.

Kivételes árak! Asztalnemű, kávésterítékek és törülközők:		Kivételes árak!	
1 damaszt 140x150 asztalteríték, 6 nagy szalvétával	9.60 K	1 színes szélű kávésteríték, 6 személyre	6.— K
1 fehér kávésteríték, 6 személyre, aszúr széllal	8.— K	1/2 tucat lentörülköző	9.— K
1 darab színes kávésbrosz	5.— K	1/2 tucat színes angol törülköző	12.— K
1 színes kávésteríték, 6 személyre, dupla aszúr széllal	9.50 K	1/2 tucat színes kamukátörülköző	10.— K

Nagy választék a legújabb mintákban.

Kivételes árak! Fehér és színes tiszta lenzsebkendők:		Kivételes árak!	
1 tucat ezérnavászon női zsebkendő	7.60 K	1 tucat ezérnavászon férfi zsebkendő	8.60 K
1 tucat fehér batiztsebkendő, aszúr széllal	7.— K	1/2 tucat színes férfi vászonzsebkendő, aszúr széllal	4.50 és 6.— K
1 tucat fehér himzett batiztsebkendő, aszúr széllal	10.— K	1 tucat színes gyermekzsebkendő	2.80 K
1 tucat színes női vászonkendő, aszúr széllal	5.— K	1/2 tucat színes gyermek-vászonzsebkendő színes széllal	5.— K

Minden fajtában nagy választék a legfinomabb minőségig.

Női fehérenemű:		Férfi fehérenemű:	
Női ingek	3.— K-tól kezdve	Férfi ingek	5.— K-tól kezdve
Női nadrágok	3.20 K-tól kezdve	Férfi hálóingek	5.60 K-tól kezdve
Hálókötösök	3.20 K-tól kezdve		
Modellek mélyen leszállított árban!		Harisnyák:	
		6 pár fekete női harisnya	6.— K
		6 pár színes férfi lábtű	7.— K

Mosókelme-maradékok színes karton egy bluzra 3.— korona; egy ruhára 7.— korona; zefir, kreton és flanelben divatos minták; színes velenz egy bluzra 4.20 korona, egy ruhára 9.70 korona.

Győzelmes kárpáti hadjáratunk

részletes leírását tartalmazza

A VILÁGHÁBORÚ NAPLÓJA

A MAGYAR KÖNYVTÁR ÚJ SOROZATA.

VI. FÜZET.

**MOLNÁR FERENC
LÁZÁR MIKLÓS
MORAHT ÖRNGY
FRANYÓ ZOLTÁN
WEGENER GYÖRGY
CIKKEIVEL**

Mindenütt kapható! Ára 60 fill.

Ékszerek, Ezüstneműek,

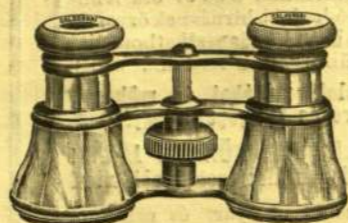
Órák gyártásában és ktr. udv. szál. beszerzésben **SÁRGA JÁNOS** Budapest, Kilyó-tér 5. Képes nagy árjegyzék ingyen és bérmentve. Alapítva Kolozsvárt 1895.

Rendelésnél
sziveskedjék lapunkra hivatkozni.

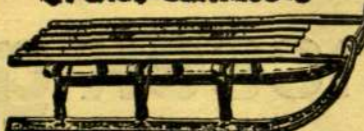
CALDERONI és TÁRSA

Budapest, V. ker., Gizella-tér 1. sz. (Haas-palota.)

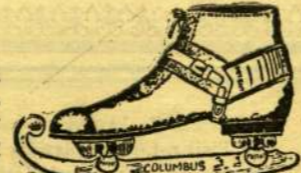

Szemüvegek és orrcsüptetők, arany, ezüst, teknősbéka és double foglallattal. Színházi látcsövek. Női nyeles látcsövek gyöngyház, teknősbéka és diszománc burkolattal. Prizmás látcsövek. Diszes kivitelű lorgnettek, arany, ezüst, gyöngyház, teknősbéka és diszománcból. Aneroid és légsulymérőket, finom szerkezettel. Ablak-, szoba-, fürdő-, ház- és diszes állóhőmérők. Stereoskop készülék. Teleszkópok. Fényképezési készülékek. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

SPORT SZÁNKÓK

TÉLI-SPORT

A hírneves «Rohoney» «Columbus» kocsolyák és «Achilles» bokavédők foraktara. Nagy raktár kormányozható sportszánkókból. Kötött meleg sportkezeitük, mellények, sapkák, sweaterek, lábmelegítők stb. nagy választékban.

Jéphockey botok K 3- és fejebb
Rohoney «Columbus» kocsolya párja K 20-
Rohoney «Achilles» bokaszil párrja K 3-60
Les Alexander versenykocsolya K 25-
Herkules kocsolya K 14-
«Kristiána» gyorsfutó kocsolya párja K 30-
Amerikai sár- és hócipők.
Gummi csizma. — Halina csizma.

Svéd szánkó gyermekeknek K 5-70 felnőtteknek K 8-20
Höllvölgyi szánkó gyermekeknek K 7-50 felnőtteknek K 12-
Dávosi ródli cm 80 100 115 Ski Hútföld 210 200 185 K 20 28 35 kötéssel 32 30 29

Árjegyzéket bérmentve küld: **WESZELY ISTVÁN** Budapest, IV. ker., Váci-utca 9. sz.

VASÁRNAPI UJSÁG

50. SZ. 1915. (62. ÉVFOLYAM.) SZERKESZTŐ **HOITSY PÁL.** BUDAPEST, DECEMBER 12.

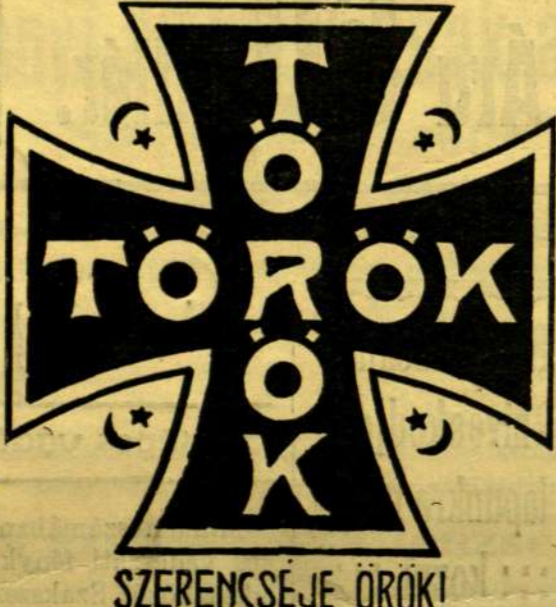
Szerkesztési iroda: IV. Vármegye-utca 11. Kiadóhivatal: IV. Egypetű-utca 4. Egyes szám ára 40 fillér. Előfizetési feltételek: Egészévre — 90 korona. Félévre — 10 korona. Negyedévre — 5 korona. A «Világkörték»-vel negyedévenként 1 koronával. Külföldi előfizetésekre a postaiag meghatározott viteldij is eszolandó.

Az elérhető legnagyobb nyereményt, Egy millió koronát eddig csak a Török A. és Tsa bankházában nyerték.

Egy év leforgása alatt a Török bankház 4 vevője nemcsak a 103,881 számra esett legnagyobb főnyereménnyel egyesült jutalomban Egy millió kor.-ban részesült, hanem azonkívül a 602,000 kor. jutalmat is nevezett bankház másik 4 vevője nyerte a 82,220 számú 1/4 sorsjeggyel.

Ajánljuk, hogy az alant felsorolt s. b. neve mellett levő szerencseszámokat mielőbb megrendelni sziveskedjék:

Adél 1465	Blanka 50738	Frigyos 45692	Izós 10812	Malvin 55892	Rudolf 50750
Ágnes 10565	Bódog 50746	Fülöp 45700	Janka 10820	Manó 55900	Sári 50734
Ágoston 10817	Boriska 55879	Gábor 50733	János 45678	Margit 10563	Samu 45693
Ákos 10814	Bőse 55887	Gáspár 50741	Jenő 45686	Mariska 10813	Sándor 45677
Aladár 10822	Cecília 55895	Gergely 50750	Jolán 45694	Márta 10821	Simon 10811
Alajos 45680	Dániel 55888	Géza 50749	József 50727	Matild 45679	Szeréna 10817
Albert 45688	Dávid 1471	Gizella 55882	Juliska 50735	Mátyás 45687	Tercsi 1473
Andor 45696	Dénes 26315	Gusztáv 55890	Kálmán 50743	Mihály 45695	Teréz 55888
András 45677	Dezso 10816	György 55898	Karolin 10825	Miklós 50728	Tihamér 50729
Anna 50729	Ede 10824	Győző 10565	Károly 45683	Miksa 50736	Tivadar 50737
Antal 50737	Elek 45682	Gyula 10556	Katalin 45691	Náczl 50744	Tibor 50747
Aranka 50745	Elemér 45690	Gyuri 10811	Kázmér 45680	Nándor 55877	Tódor 50731
Ármin 55878	Elza 45698	Hedvig 10819	Kelmen 45699	Nelli 55885	Urbán 50745
Arnold 55886	Emma 50731	Heléna 10814	Klára 50732	Olga 55893	Valéria 45690
Árpád 55894	Endre 50739	Henrik 45677	Klotild 45688	Oszkár 1465	Venczel 55878
Arthur 1467	Erna 50747	Hermann 45685	Konrád 45696	Ottó 10565	Vendel 10824
Aurél 10569	Ernő 55880	Hugó 45693	Kornél 50740	Ödön 10814	Viktor 26315
Balázs 45693	Ervin 55888	Ibolyka 50726	Kristóf 50748	Orszl 10822	Viktória 55886
Bálint 10815	Erzsébet 55896	Ida 50734	Lajos 55891	Paula 45680	Vilma 55895
Bandi 10823	Eszter 1473	Ilona 50742	Laura 55889	Pál 50743	Vilmos 55879
Béla 45681	Éva 26323	Imre 50750	Lenke 55897	Péter 50727	Zoltán 50738
Bella 45686	Félix 10817	Irén 55883	Lőrincz 10551	Piroska 45686	Zsigmond 50730
Benő 45689	Ferencz 10818	Irma 55891	Lujza 29749	Rezső 10820	Zsiga 45689
Bernát 45697	Francziiska 45676	István 55899	Lukács 55876	Rózsa 10561	Zsuzsanna 55894
Berta 50730	Frida 45684	Izabella 10561	Magda 55884	Rózsa 55891	Zsófia 55895

A hivatalosan megállapított I. osztályu betétek:

Egy egész (1/2) eredeti sorsjeggyért	12— kor.
« fél »	6— «
« negyed »	3— «
« nyolczad »	1-50 «

Az eredeti sorsjegyek utánvét mellett, vagy az összeg előzetes beküldése ellenében rendelhetők meg. Ismételtlen kérjük b. megrendelését postafordulattal beküldeni, mivel fenti számok gyorsan elkelnék. Amennyiben a kívánt számot b. rendelése beérkezéseig már eladtuk volna, úgy más számot küldünk.

Török A. és Tsa Bankház R.-T. Budapest, Központ, Szervita-tér 3/c. sz. (Török-palota.)
Legnagyobb Osztálysorsjeggyüzlet. Telefon: 3-49.

ROHAM UTÁN.

AZ ÉSZAKI HARCZTÉRRE. — Holtdonner énkintés felvétele.